

.....

Gemeente
Kollumerland c.a.



Bestemmingsplan
Kollumerwaard
Partiële Herziening
+ wijziging schietterrein

Inhoud:

Toelichting
Voorschriften
Plankaart: 1200121

Kollum/Leeuwarden
6 september 1996

Gemeente
Kollumerland c.a.



Bestemmingsplan
Kollumerwaard
Partiële Herziening

Inhoud:

Toelichting
Voorschriften
Plankaart: 1200121

Kollum/Leeuwarden
6 september 1996

Toelichting

Inhoudsopgave

1	Inleiding	3
1.1	Aanleiding	3
1.2	Bestemmingsplan Kollumerwaard	4
2	Beleidskader	7
2.1	Ruimtelijk beleid	7
2.1.1	Vierde nota over de ruimtelijke ordening Extra	7
2.1.2	Structuurschema Groene ruimte (1992) (SGR)	8
2.2	Sector en instrument beleid	8
2.2.1	Natuurbeleidsplan (1990)	8
2.2.2	Derde nota waterhuishouding (1989)	9
2.2.3	Nationaal Milieubeleidsplan 1989, NMP plus 1990, NMP 2, 1993	10
2.2.4	Beheers- en Ontwikkelingsvisie voor de Grote Eenheid Natuurgebied Lauwersmeer (CNL, 1994)	14
2.3	Provinciaal beleid	15
2.3.1	Milieu	15
2.3.2	Streekplan Friesland 1994	19
2.4	Gemeentelijk Milieuplan (1993-1996)	22
3	Actualiseringsthema's categorie I	25
3.1	Basisbescherming bruto EHS	25
4	Actualiseringsthema's categorie II	29
4.1	Veiligstelling archeologisch/cultuurhistorisch waardevolle gebieden en gebieden met aardkundige zeldzaamheidswaarden	29
4.2	Planologische regeling	29
5	Actualiseringsthema's categorie III	31
5.1	Planologische regeling windmolens	31
5.2	Regeling deskundigen advies	32

5.3	Planologische regeling mestopslag	33
5.4	Planologische regeling glastuinbouw	36
5.5	Regeling zonering boorlocaties exploratie en exploitatie delfstoffen	37
5.6	Het voldoen aan de Wet geluidhinder	38
6	Overleg en Inspraak	39
6.1	Overleg	39
6.2	Inspraak	52

Bijlage: Afschriften overleg- en inspraakreacties

A

Toelichting

1

Inleiding

1.1 Aanleiding

Plannen die worden
herzien

Het voorliggende bestemmingsplan voorziet in een gedeeltelijke herziening van: Bestemmingsplan "Kollumerwaard", vastgesteld door de gemeenteraad d.d. 4 februari 1988, (gedeeltelijk) goedgekeurd door Gedeputeerde Staten d.d. 19 juli 1988, Koninklijk Besluit d.d. 28 juli 1992.

Herzieningsplicht ex art. 30
W.R.O.

Ten aanzien van dit bestemmingsplan bestaat op grond van artikel 30 W.R.O. een plicht tot herziening van de niet-goedgekeurde delen; deze herzieningsplicht vloeit zowel voort uit het besluit van Gedeputeerde Staten, als uit het Kroonbesluit.

In artikel 30 van de Wet op de Ruimtelijke Ordening (W.R.O.) is bepaald dat, indien door Gedeputeerde Staten en door de Kroon geheel of ten dele goedkeuring aan een bestemmingsplan is onthouden, de gemeenteraad binnen een jaar, te rekenen vanaf de dag van verzending van een afschrift van het besluit, een nieuw plan dient vast te stellen, waarbij de beslissingen van Gedeputeerde Staten en de Kroon in acht dienen te worden genomen.

De onderhavige partiële herziening heeft enerzijds betrekking op die onderdelen van het bestemmingsplan Kollumerwaard waaraan door Gedeputeerde Staten en de Kroon gedeeltelijk goedkeuring is onthouden. Daarnaast heeft deze partiële herziening betrekking op wijzigingen welke met toepassing van de zogenaamde artikel 19 W.R.O.-procedures zijn gerealiseerd.

Actualiseringsproject

Tevens houdt deze partiële herziening verband met het "Actualiseringsproject bestemmingsplannen Kollumerwaard". In opdracht van de provincie is door het ingenieursbureau "Oranjewoud" een inventarisatierapport opgesteld, waarin is aangegeven op welke punten de voor de gemeente Kollumerland c.a. geldende bestemmingsplannen aanpassing behoeven; vervolgens is onder verantwoordelijkheid van de Stuurgroep Actualisering bestemmingsplannen buitengebied een analyse met conclusies en aanbevelingen betreffende de actualiseringsbehoefte van de bestemmingsplannen gemaakt.

Inhoud plantoelichting

In deze plantoelichting wordt een opsomming gegeven van de gedeelten waarop het bestemmingsplan Kollumerwaard wordt herzien. Tevens wordt de reden van de herziening aangegeven en de wijze waarop een aanpassing heeft plaatsgevonden. Ingeval geen aanpassing heeft plaatsgevonden, wordt de reden daarvan eveneens vermeld.

1.2 Bestemmingsplan Kollumerwaard

Gedeputeerde Staten hebben op 19 juli 1988 het bestemmingsplan Kollumerwaard gedeeltelijk goedgekeurd.

Op 28 juli 1992 heeft de Kroon een beslissing terzake genomen met betrekking tot het tegen het goedkeuringsbesluit ingestelde beroepen van:

- de raad van de gemeente Kollumerland c.a.;
- het landbouwschap;
- de Stichting Natuur en Milieu;
- de Landelijke Vereniging tot Behoud van de Waddenzee;
- de Stichting Friese Milieuraad.

Gedeputeerde Staten hebben het bestemmingsplan Kollumerwaard goedgekeurd, behoudens:

- de agrarische bestemming ten noorden van de Kwelderweg en
- een deel van de agrarische bestemming (circa 32 hectare) ter weerszijden van de Hooge Zuidwal op de plankkaart
- artikel 6, lid 4 en lid 9 van de bij het plan behorende voorschriften.

Ten aanzien van de agrarische bestemmingen van gronden ten noorden van de kwelderweg en ter weerszijden van de Hooge Zuidwal merken Gedeputeerde Staten op dat deze gronden zijn gelegen binnen de grenzen van de Grootschalige Eenheid Natuurgebied (GEN) zoals die op 29 juni 1988 door Provinciale Staten zijn vastgesteld. De onderhavige hogere en drogere gronden kunnen voor een zo compleet mogelijk ecosysteem niet worden gemist. Voor het gehele jaar begrazen van terreinen door grote herbivoren zijn voldoende hogere gronden nodig. Tegen beperkte vormen van agrarisch medegebruik is overigens geen bezwaar. Hierbij kan gedacht kan worden aan een eenmalige bemaaiing voor de verkrijging van groenvoer.

Als tweede argument om deze gronden een meer op natuur gerichte bestemming te geven is het belang van dit gebied in de

voedselvoorziening voor roofvogels en ganzen.

Aanpassing

Het bestemmingsplan is aangepast door de onderhavige gronden de bestemming natuurgebied te geven.

Ten aanzien van artikel 6: doeleinden van landschaps- en natuurbouw. Deze gronden zijn bestemd voor de opbouw, het behoud en de uitbouw van landschappelijke en natuurlijke waarde en voor extensieve vormen van recreatie. Bezwaar was gemaakt tegen de vrijstellingsbevoegdheid ten behoeve van het oprichten van erfafscheidingen en waarschuwingsborden tot een hoogte van 3,5 m.

De voorschriften zijn als volgt aangepast:

Bij recht is een hoogte van 2.50 meter toegestaan. De vrijstellingsbevoegdheid is vervallen.

Kroonbesluit

De Kroon heeft bovendien nog goedkeuring onthouden aan artikel 5, lid 4 en 5 van de planvoorschriften.

Dit betreft een wijzigingsbevoegdheid voor het bouwen van niet meer dan twee bedrijfswoningen in dat deel van het agrarisch gebied waarin uit een akoestisch onderzoek is gebleken dat er een lagere geluidsbelasting dan 50 dB(A) etmaalwaarde zal optreden en het bij de gemeten waarde behorende piekniveau niet zal worden overschreden.

Bij de toepassing van deze wijzigingsbevoegdheid dient inrichting en het gebruik van het schietterrein zoals bedoeld in artikel 3 en zoals dat mede is vastgelegd middels een hinderwetvergunning als uitgangspunt te worden genomen.

Tegen deze voorschriften is bezwaar gemaakt omdat het schietterrein nog niet in gebruik is, zodat geen inzicht bestaat in de werkelijke geluidsemissie van het terrein. Wel is onderzoek verricht naar de te verwachten geluidsemissie van het schietterrein. Daarbij zijn de meest ongunstige oefenprogramma's als uitgangspunt genomen. Op basis van dit onderzoek is een zonering getekend (lijn II op de plankaart) waarbuiten agrarische bedrijfswoningen toelaatbaar zouden zijn. Het moet evenwel niet uitgesloten worden geacht dat de werkelijke geluidsemissie van het schietcomplex zodanig zal zijn dat lijn II dicht bij het schietterrein kan worden gesitueerd.

Er kan volgens de Kroon evenwel niet worden afgeleid op welk gedeelte van de gronden met bestemming agrarische doeleinden de neergelegde wijzigingsbevoegdheid betrekking kan hebben. Aan de nog te verlenen hinderwetvergunning (thans Wet Milieu-beheervergunning) voor de schietbaan dienen voorschriften te worden verbonden inzake de geluidemissie van het schietcomplex. Op deze wijze worden nog niet bestaande waarden tot toetsingscriteria verheven hetgeen door de Kroon als niet aanvaardbaar wordt beschouwd.

Aanpassing

Artikel 5, lid 4 is op dit punt aangepast. Toegevoegd wordt dat per geval een akoestisch onderzoek dient uit te wijzen of de geluidsbelasting voor de te bouwen woning aanvaardbaar is en of eventueel geluidwerende maatregelen worden genomen.

Artikel 5, lid 5 is tegen deze achtergrond blijvend vervallen.

Het militaire schietterrein is overigens anno 1996 nog nooit in gebruik genomen. Het is ook zeer de vraag of de bestemming Militaire doeleinden gerealiseerd wordt. Het is tegen deze achtergrond dan ook reëel aan de bestemming Militaire doeleinden een wijzigingsbevoegdheid toe te voegen, die het mogelijk maakt om de aangrenzende natuurbestemming ook op de gronden van het beoogde militaire schietterrein te leggen. De voorschriften zijn op dit punt aangevuld.

Het Ministerie van Defensie heeft in 1992 reeds bericht dat door het schrappen van de schermen-schietbaan en toepassing van simulatie-technieken de boerderijbouw inclusief behuizing in de Kollumerwaard niet zal worden gehinderd.

Langs de Hooge Zuidwal en de Kwelderweg is de tussentijds gerealiseerde bedrijfsbebouwing op de ondergrond ingetekend. Tevens is een vrijstaande mestlo gerealiseerd en aangegeven.

Gelet op de onzekere situatie met betrekking tot de continuering van de aanwezige kruisfabriek is eveneens dezelfde wijzigingsbevoegdheid in de bestemming natuurgebied voor deze gronden opgenomen.

Er vindt thans geen productie meer plaats, maar uitsluitend opslag van explosieven.

Beleidskader

2.1 Ruimtelijk beleid

2.1.1 Vierde nota over de ruimtelijke ordening Extra

In de vierde nota over de ruimtelijke ordening Extra (VINEX deel IV, Planologische Kernbeslissing Nationaal Ruimtelijk Beleid, 1993) is voor de landelijke gebieden een koersbepaling aangegeven. Deze heeft als doel het duurzaam handhaven en/of ontwikkelen van de ruimtelijke kwaliteit. Daartoe is per gebied een ontwikkelingsperspectief geschetst dat een goede afstemming mogelijk maakt van gebruiksfuncties en van de effecten van de daaruit voortvloeiende ruimtelijke veranderingsprocessen op het onderliggende, fysieke systeem.

Er worden vier mogelijke ontwikkelingskoersen onderscheiden. Met geen van deze wordt een monofunctionele ontwikkeling beoogd. De functies en de combinaties van functies krijgen per koers verschillende invulling en er worden per koers verschillende accenten gelegd. In het plangebied komen slechts twee ontwikkelingskoersen voor.

Het gebied Kollumerwaard ligt bijna geheel in de **groene koers**: Hier zijn de ecologische kwaliteiten richtinggevend voor de ruimtelijke ontwikkeling. Een smalle strook ten zuiden van de Kwelderweg de **brulne koers**. Hier vindt ontwikkeling van landbouw plaats in een ruimtelijk mozaïekpatroon met andere functies, waarbij de landbouw de overheersende functie zal zijn.

Om specifieke, functionele en landschappelijke kwaliteiten in stand te houden en te ontwikkelen is per gebied een goede afstemming van hydrologische condities nodig. Hiertoe zal waterretentie worden bevorderd en zal gebiedsvreemd water in principe worden geweerd. In gebieden met een relatief hoge milieubelasting is het beleid gericht op het terugdringen van de belasting tot het niveau van de algemene milieukwaliteit, dat wil zeggen een kwaliteit die een duurzame instandhouding van het fysieke milieu als natuurlijke hulpbron en het voortbestaan van planten, dieren en goederen in algemene zin waarborgt. In sommige delen wordt echter een bijzondere milieukwaliteit nagestreefd. Dat wil zeggen een milieukwaliteit die specifiek gericht is op het in stand houden of herstellen van bepaalde organismen of leefgemeenschappen (bijvoorbeeld weidevogelpopulatie).

In de VINEX is tevens onder Regionale Beleidsuitspraken aangegeven dat het beleid in het kleinschalig landschap van het noorden gericht moet zijn op handhaving, versterking en ontwikkeling van de structuur door natuurontwikkeling. Ook kan toerisme en recreatie worden bevorderd.

2.1.2 Structuurschema Groene ruimte (1992) (SGR)

Het Structuurschema Groene Ruimte (oktober 1992) integreert het strategische karakter van het sectorbeleid (bijvoorbeeld Structuurnota Landbouw, het Natuurbeleidsplan, en de Nota kiezen voor Recreatie) en het richtinggevende beleidskader van het facetbeleid (Vierde Nota over de ruimtelijke Ordening Extra, het Nationaal Milieubeleidsplan en de Derde Nota Waterhuishouding).

Belangrijk in het SGR is de ontwikkeling van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) (zie Natuurbeleidsplan). De nadere begrenzing van deze structuur vindt plaats door provinciale besturen. Om de gewenste natuurwaarden in de EHS te kunnen creëren en in stand te houden zullen in de randen van de EHS en zo nodig daarbuiten buffermaatregelen worden genomen. De afweging van de wensen en mogelijkheden vindt plaats in de provinciale ruimtelijke ordening, het milieu- en waterbeleid. Hydrologische buffering heeft hierbij een hoge prioriteit (tegengaan van verontreiniging en verdroging).

Aan provincies wordt gevraagd in een plan van aanpak duidelijk te maken welke maatregelen nodig, mogelijk en gewenst zijn.

Het Lauwersmeergebied bestaat grotendeels uit een waterrijk natuurgebied waar waterrecreatie inpasbaar is.

In het plangebied is een beoogd militair oefenterrein gelegen. Het Rijk streeft naar een zoveel mogelijk beperken van het ruimtebeslag van militaire terreinen op de EHS.

2.2 Sector en Instrument beleid

2.2.1 Natuurbeleidsplan (1990)

Het Natuurbeleidsplan (1990) is onder meer gericht op behoud en ontwikkeling van ecologische waarden door:

- vergroting van het areaal natuurgebied;
- het creëren van verbindingen tussen natuurgebieden;
- het tegengaan van negatieve invloeden van buitenaf.

Centraal in het beleidsplan staat de Ecologische Hoofdstructuur. Dit is een samenhangend netwerk van in (inter-)nationaal opzicht

belangrijke, duurzaam te behouden ecosystemen. De EHS bestaat uit kerngebieden (grote aaneengesloten terreinen met hoge actuele natuurwaarden), natuurontwikkelingsgebieden en verbindingszones. Ook buiten de ecologische hoofdstructuur wordt het belang van natuurontwikkeling en -behoud in het N.B.P. onderkend. Voor deze gebieden wordt uitvoering van het natuurbeleid echter overgelaten aan de lagere overheden.

Het grootste deel van het plangebied past als kerngebied binnen de EHS.

Verder worden in het Natuurbeleidsplan belangrijke knelpunten behandeld. Twee daarvan zijn verstoring en versnippering.

Verstoring

Onder verstoring wordt verstaan de negatieve invloed van menselijke aanwezigheid op populaties dieren. Met name grote zoogdieren (grofild, zeehond, otter), roofvogels, weidevogels en watervogels zijn gevoelig voor verstoring. Een vorm van verstoring is het landbouwkundig grondgebruik als maaien en beweiden waarbij schade wordt toegebracht aan weidevogelbroedsels. Voorts veroorzaken met name oeverrecreatie, watersport en militaire oefenterreinen op veel plaatsen verstoring.

Veel militaire oefenterreinen zijn gelegen in de EHS. In samenwerking met het Ministerie van Defensie zal er naar worden gestreefd reducties van militaire inspanningen ten behoeve van natuur en landschap primair binnen de EHS te realiseren.

Verlies en versnippering

Door het verlies aan areaal natuurgebieden is het oppervlak van leefgebieden voor planten-en diersoorten sterk achteruitgegaan. Populaties van soorten hebben een minimumoppervlakte nodig om zich in stand te kunnen houden. Voor een aantal soorten is die minimumgrens al overschreden (otter). Het resterende areaal natuurgebied kenmerkt zich door een hoge mate van versnippering waardoor leefgebieden van elkaar geïsoleerd raken. Dit heeft vergaande gevolgen voor de verspreidingsmogelijkheden van planten en dieren. Het proces van versnippering wordt versterkt door de toenemende infrastructurele voorzieningen.

2.2.2 Derde nota waterhuishouding (1989)

Het beleid in deze nota is gericht op het verder terugdringen van verontreinigingen vanaf de bron, waardoor verder ecologisch verval voorkomen wordt. Daarnaast staan herinrichting van de waterhuis-

houdkundige systemen en geleiding van het gebruik door de mens in de nota centraal. Oplossingen zullen met name worden gezocht in een gebiedsgerichte aanpak.

Enkele aandachtspunten en oplossingsrichtingen waaraan in de toekomst aandacht besteed zal worden:

- Behoud en herstel van natuurlijke oevers van beken en vaarten met name binnen de EHS en herstel van bovenlopen van beken tot heldere ondiepe zuurstofrijke stromen.
- Bestrijden van verdrogen van natuurgebieden en waterhuishoudkundige regeneratie van verdroogde bos- en natuurterreinen.
- Verdere invulling voor de waterhuishoudkundige systemen van ecologische doelstellingen
- Conservering en retentie van neerslag en kwelwater.
- Vermindering van de atmosferische depositie van stikstof.
- Vermindering van emissies van bestrijdingsmiddelen naar grond en oppervlaktewater.

2.2.3 Nationaal Milieubeleidsplan 1989, NMP plus 1990, NMP 2, 1993

In het NMP en NMP+ wordt gestreefd naar een vermindering van de uitstoot van verontreinigende stoffen en een vermindering van het gebruik van grondstoffen. Daarnaast is het beleid gericht op en structurele verandering van consumptieprocessen. Gestreefd wordt naar een milieukwaliteit in het jaar 2010 waarbij duurzame vormen van landbouw niet belemmerd worden en milieuvriendelijke productie van kwalitatief hoogwaardige landbouwprodukten mogelijk is. Daarnaast geldt als streefbeeld dat bepaalde ecosystemen vitaal blijven en de oorspronkelijke ecosystemen van de oude zandgronden in stand gehouden kunnen worden. Bossen en natuurgebieden worden veilig gesteld ten aanzien van verzuring.

Verzuring

Een aantal stoffen in het milieu zijn door hun verzurende werking in de bodem en soms rechtstreeks op planten schadelijk. Bij deze schadelijke stoffen dient een onderscheid gemaakt te worden tussen enerzijds zwavel- en stikstofoxiden en anderzijds ammoniak. De belangrijkste producenten van zwavel- en stikstofoxiden zijn: industrie, elektriciteitscentrales, schoorstenen van huishoudens en de uitlaatgassen van het verkeer. Deze stoffen worden over grote afstanden verspreid, zodat een nationale en internationale aanpak nodig is. De eisen, die gesteld worden aan de industrie en de

electriciteitscentrales blijken in toenemende mate resultaat te hebben. Een groot probleem blijft echter het verkeer.

De belangrijkste bron van ammoniak is de veehouderij. Omdat ammoniak veel minder ver verspreid wordt, zijn de gevolgen van grote concentraties veehouderijbedrijven in de directe omgeving te constateren. De gevoeligheid van het milieu hangt af van twee factoren, namelijk: de bodem en de vegetatie. Vegetaties met soortenrijke graslanden, die afhankelijk zijn van een voedselarm milieu, zijn onafhankelijk van de bodem, kwetsbaar voor verzuring. De overige kwetsbare vegetaties zijn gebonden aan voor verzuring gevoelige bodems. De daarop voorkomende boscomplexen en een beperkt aantal landschapselementen van kleinere schaal dienen beschermd te worden. De uitvoering van verzuringsbeperkende maatregelen is gebaseerd op milieuwetgeving. Middels AmvB's zijn en worden eisen gesteld aan huisvesting, mestopslag en het uitrijden van mest. Tevens zijn specifieke eisen gesteld aan de omvang van de veestapel van bedrijven in de nabijheid van voor verzuring gevoelige natuur- en landschapselementen.

Vermesting van bodem en grondwater

Onder vermisting wordt verstaan de toename van de hoeveelheden mineralen, die als voedingsstoffen voor planten in het milieu aanwezig zijn, veroorzaakt door het grootschalige gebruik van dierlijke mest en kunstmest in de landbouw. Een ongewenste mineralenverrijking wordt ook met het begrip eutrofiëring aangeduid. Hoewel de landbouw de grootste veroorzaker is van eutrofiëring dragen ook verkeer en industrie (uitstoot van stikstofdioxide) hun steentje bij. Een overmaat aan deze voedingsstoffen in bodem en water leidt tot een verarming van de natuur, met name van de voedselarme graslanden (onder andere de blauwgraslanden) en watermilieus (moeras- en rietlanden). Het overgrote deel van de Nederlandse planten is gebonden aan stikstofarme milieus. Als gevolg van eutrofiëring verdwijnen veel minder algemene plantensoorten ten gunste van enkele algemene, concurrentiekrachtige soorten. Eutrofe milieus kenmerken zich dus door een lage biodiversiteit.

Vermesting van het oppervlaktewater leidt op dezelfde manier tot een verarming van de aquatische leefgemeenschappen. Bovendien kan vermisting leiden tot sterke algengroei, waardoor het natuurlijk evenwicht ingrijpend verstoord kan worden. Massale vissterfte kan het gevolg zijn.

Voor de vermistingsproblematiek zijn twee stoffen van belang:

Nitraat (NO_3^-) en Fosfaat ($\text{P}_2\text{O}_5^{3-}$). Deze stoffen gedragen zich in de bodem heel verschillend: nitraten spoelen gemakkelijk uit en zijn daarom een bedreiging voor grond- en oppervlaktewater, terwijl fosfaten tot een zeker verzadigingspunt worden vastgelegd in de bodem.

- Nitraat. Stikstofverbindingen worden in de bodem geoxideerd tot nitraat (NO_3^-). Nitraat spoelt grotendeels uit naar het grondwater, zodra het buiten het bereik van de plantenwortels is gekomen. Voor het overige wordt het in de atmosfeer opgenomen om als "zure depositie" elders neer te slaan. De nitraatgehalten nemen toe naarmate de grondwaterstand lager is. In gebieden met een relatief hoge grondwaterstand is de bodem weinig gevoelig voor nitraatuitspoeling.
- Fosfaat. Fosfaat wordt in tegenstelling tot nitraat vastgelegd in de bodem aan ijzer- en aluminiumoxiden. Zodra het fosfaatbindend vermogen van de bodem echter is uitgeput, spoelt elke verdere overdosering van fosfaat in de bodem direct uit naar het grondwater. Hoe hoger de grondwaterstand en hoe lager het ijzer- en aluminiumgehalte, des te eerder dit tot milieuproblemen leidt.

De belangrijkste oorzaak van de nitraat- en fosfaatproblematiek is de landbouw. Door een overmatige mestgift (zowel dierlijke mest als kunstmest) komen grote overschotten in bodem en water. Van recente maatregelen en wetgeving mag daarom veel resultaat verwacht worden, met name waar deze gericht is op een evenwichtige mineralenhuishouding. Het zal daarna overigens nog enige tijd duren voordat de overmatige nitraten volledig zijn uitgespoeld en afgevoerd. Voor de fosfaten blijft dan vervolgens nog het probleem over van de verzadigde bodems.

Niet alleen de landbouw maar ook de huishoudens en bedrijven met afvalwater zijn een belangrijke bron voor nitraat- en fosfaatbelasting.

Het beleid is gericht op realisatie van de milieudoelstellingen zoals vastgelegd in het NMP+. Zo zijn voor de problematiek van de verzuring in het NMP+ milieudoelstellingen vastgesteld (tab. 1).

Tabel 1 Milieudoelstellingen NMP+ ten aanzien van de totale hoeveelheid zure neerslag en het aandeel dat de verschillende componenten daarin mogen hebben in zuurequivalenten* per hectare per jaar.

	1989	2000	2010	Streefwaarde
zwaveloxiden		800	400	
stikstofoxiden		600	400	
ammoniak		1000	600	
totaal	4000	2400	1400	400-700

De hoogte van de niveaus voor de totale depositie is gebaseerd op onderzoek naar de effecten van verzuring op de natuur. Bij bossen op rijkere gronden worden de meest ernstige effecten voorkomen bij een depositieniveau van 2400 equivalenten/hectare/jaar. Bij een niveau van 1400 zuurequivalenten worden de meest ernstige effecten voorkomen bij bossen op arme zandgronden en bij andere gevoelige objecten zoals natuurterreinen. Van deze 1400 equivalenten zou voor maximaal 1000 mogen worden bijgedragen in de vorm van stikstof (NH_3 en NO_x) teneinde stikstofaccumulatie in de bodem en overschrijding van de streefwaarde voor nitraat in grondwater te voorkomen. Bij een depositieniveau van 400-700 eq/ha/jaar treden slechts verwaarloosbare effecten op en kunnen bossen en natuurgebieden duurzaam in stand blijven.

Het beleid in de NMP's is verder gericht op het voorkomen van schade aan cultuurgoederen en aan drinkwaterwinning. Het grondwater moet voor hoogwaardige gebruiksfuncties gereserveerd worden, terwijl de grondwaterwinning naar plaats en hoeveelheid geoptimaliseerd moet worden. Het evenwicht tussen toevoer en afvoer van fosfaat en stikstof in water en bodem moet hersteld worden. Het waterbeheer dient mede afgestemd te worden op het vasthouden van neerslag en schoon water (gebiedseigen water).

Het NMP2 bevat de strategie voor het milieubeleid voor de middel-lange termijn 1995-1998. Het plan richt zich vooral op het versterken van de uitvoering van het milieubeleid. Tevens bevat het NMP2 aanvullend beleid om milieutekorten te verminderen zoals de klimaat- en verzuringproblematiek.

De land- en tuinbouw staat de komende jaren voor belangrijke bedrijfsaanpassingen ten behoeve van een duurzamere produktiewijze. Een aantal milieudoelen moeten worden gerealiseerd. Dit

betreft onder andere de evenwichtsbemesting, een ammoniak-emissie reductie van 50% en reductie van het bestrijdings-middelengebruik.

Voor individuele bedrijven kunnen een aantal doelstellingen als volgt worden vertaald:

- De gebruiksnormering van fosfaat in mest wordt omgezet in voor het milieu acceptabele verliesnormen op bedrijfsniveau voor fosfaat en voor stikstof. Dit is noodzakelijk voor een op individuele bedrijven gericht systeem van mineralenaangifte met regulerende heffing op verliezen aan mineralen.
- De reductiedoelstelling voor de emissie van ammoniak voor 2010 van 80-90% ten opzichte van 1980 is in de notitie mest en ammoniakbeleid derde fase vertaald in een reductie van 90% in de concentratiegebieden van intensieve veehouderij en 70% daarbuiten. Voor de grondgebonden veehouderij zal een maximale emissie vastgesteld worden die in de eindsituatie naar verwachting rond de 20-30 kg. ammoniak/ha/jaar zal liggen.

Voorts gaat het NMP2 in op een aantal voor het bestemmingsplan minder relevante beleidsthema's:

- Klimaatsverandering (afbraak van ozonlaag en het broeikas-effect).
- Verspreiding (van gevaarlijke stoffen in het milieu zoals zware metalen, radioactieve en kankerverwekkende stoffen).
- Verwijdering (het voorkomen van het ontstaan van afvalstoffen).
- Verstoring (het bereiken en handhaven van een goede woon- en leefmilieukwaliteit op het gebied van de milieuaspecten geluid, stank, trillingen, externe veiligheid en lokale luchtverontreiniging).

2.2.4 Beheers- en Ontwikkelingsvisie voor de Grote Eenheid Natuurgebied Lauwersmeer (CNL, 1994)

In het Lauwersmeergebied is door spontane natuurontwikkeling in korte tijd een hoogwaardig natuurgebied ontstaan met waardevolle vegetaties en een belangrijke functie als foerageer-, rust- en broedgebied voor tal van vogels. Naast beschermd natuurmonument is het Lauwersmeergebied daarom op 7 juli 1994 tevens aangewezen als Staatsnatuurmonument. Het gebied voldoet aan de criteria voor Wetlands van internationale betekenis. (Conventie van Ramsar) en maakt als kerngebied deel uit van de Ecologische

Hoofdstructuur.

De Commissie Natuurontwikkeling Lauwerszee heeft in de Beheers- en Ontwikkelingsvisie voor de Grote Eenheid Natuurgebied Lauwersmeer de hoofdlijnen voor de ontwikkeling en het beheer van de natuurgebieden in de Lauwersmeer uiteengezet. In deze visie is per terreintype aangegeven op welke wijze aan de compleetheid en zelfregulatie in het natuurmonument inhoud kan worden gegeven. Voor het recreatief medegebruik van het natuurmonument is het wenselijk een zonering in ruimte en tijd te bewerkstelligen, voor zover deze niet reeds aanwezig is. Behoud en versterking van de natuurwetenschappelijke waarden en het natuurschoon dient hierbij uitgangspunt te zijn. De recreatieve betekenis van het Lauwersmeer wordt voor een belangrijk deel ontleend aan het natuurlijk karakter van het gebied.

2.3 Provinciaal beleid

2.3.1 Milieu

Provinciaal milieubeleidsplan 1994-1997

Het PMP 1994-1997 is een strategisch, integraal plan dat alle sectorale plannen op milieu gebied vervangt. Het beleid is gericht op duurzaamheid van het ruimtegebruik. Milieuaspecten spelen in de afweging een belangrijke rol. Daarbij gaat het om milieuzonering, beperking van de groei van de automobiliteit en invulling van de ecologische infrastructuur. Het milieubeleid zal in de stabiele gebieden waar natuur en natuurontwikkeling centraal staan een andere invulling krijgen dan in de dynamische gebieden waar economische ontwikkelingen centraal staan.

Sinds de wet Milieubeheer van kracht is, is er in het milieubeleid sprake van één soort gebied: het milieubeschermingsgebied. Deze aanduiding komt in de plaats van vroegere aanduidingen als stiltegebied, grondwaterbeschermingsgebied en bodembeschermingsgebied. In de provinciale milieuverordening worden milieu-beschermingsgebieden aangewezen waaraan gebruiksregels gekoppeld worden zoals:

- regels ter voorkoming van geluidhinder (vroegere stiltegebieden);
- regels ter bescherming van de kwaliteit van het grondwater (vroegere grondwaterbeschermingsgebieden);
- regels ter bescherming van natuur en landschap;
- regels ter bescherming van de bodem.

Provincies zijn verplicht milieubeschermingsgebieden aan te wijzen waar regels gelden inzake het voorkomen of beperken van geluidhinder. Dit betreft het grootste gedeelte van de Kollumerwaard (zie kaart 1). De provincie richt zich ook op het terugdringen van de militaire activiteiten in het gebied.

Verder moeten die gebieden zijn aangewezen die op grond van de Natuurbeschermingswet voor milieubeschermingsgebied in aanmerking komen, evenals de Wetlands (Ramsar Conventie). Op grond van de natuurbeschermingswet valt het Lauwersmeergebied grotendeels in een milieubeschermingsgebied (zie kaart 1). Naast verplichte milieubeschermingsgebieden heeft de provincie een aantal facultatieve milieubeschermingsgebieden benoemd. Benoeming van deze gebieden is niet wettelijk verplicht. Het betreffen hier natuurgebieden en wateren van middelste of hoogste ecologische niveau. Als criterium voor het al dan niet natuurgebied zijn is de aanduiding die in bestemmingsplannen wordt gehanteerd. De aanduiding: facultatief milieubeschermingsgebied is bedoeld om in de betreffende gebieden instrumenten als voorlichting en informatie, stimuleringsmaatregelen en dergelijke in te zetten om de bescherming van die gebieden te vergroten in aanvulling op de bescherming die ze al hebben. In de Provinciale Milieuverordening 1995 zijn derhalve geen gebodsregels en verbodsregels opgenomen. In het plangebied komt één facultatief milieu beschermingsgebied voor (zie kaart 1).

Instrumentarium voor bescherming van gebieden

- Wet Ruimtelijke Ordening/Bestemmingsplannen. Bescherming van gebieden kan worden gerealiseerd door het inzetten van een aanlegvergunning of gebruiksverbod in bestemmingsplannen. Het diepploegen, het afgraven en het egaliseren van gronden, het aanbrengen van verhardingen en het aanleggen van waterlopen zijn werken en werkzaamheden die aanlegvergunningplichtig kunnen worden gesteld. Het instrument van de gebruiksbepaling leent zich bijvoorbeeld goed om het storten en de opslag van voor de bodem schadelijke stoffen tegen te gaan.
- Natuurbeschermingswet. Bescherming van natuurschoon en natuurwetenschappelijke waarden.
- Ontgrondingenwet. Het voorkomen van fysische aantasting van de bodem.
- Monumentenwet. Bescherming van zaken die een cultuur-historische waarde hebben.

- Relatienota. Vereniging van doelstellingen van de landbouw met die van natuur en landschap. In het plangebied zijn geen gronden als relatienota gebied aangewezen.
- Peilbesluiten waterhuishoudingsplan. Provincie verleent vergunning voor grondwateronttrekking en keurt peilbesluiten en waterbeheersingsplannen goed. Inmiddels is een verdrogingsnotitie vastgesteld waarin richtlijnen zijn opgenomen voor peilbeheer in en rondom natuurgebieden in en rondom de EHS.

Verzuring

De provincie conformeert zich aan het Rijksbeleid. De verzuring kent drie bronnen: Landbouw, verkeer en de industrie. In dit kader is alleen de landbouw van belang.

De verwachting is dat gemiddeld in Friesland de depositiedoelstelling voor het jaar 2000 wel zal worden gehaald. Toch zullen er dan nog plaatsen zijn waar de neerslag van verzurende stoffen te hoog is waardoor natuurontwikkeling wordt geremd. Door het treffen van extra technische voorzieningen en het verplaatsen van agrarische bedrijven kan daaraan wat worden gedaan. Dit extra beleid berust op vrijwilligheid. Het rijk wil dit extra beleid uitsluitend financieren in mestoverschotgebieden. De provincie is het hier niet mee eens. Ook Friese boeren betalen ammoniakheffing waarmee het rijksbeleid gefinancierd wordt. Bovendien komen ook in Friesland te hoge depositiepieken voor die een bedreiging vormen voor natuurontwikkeling.

Waterkwaliteit

Het waterkwaliteitsbeheer wordt uitgevoerd door het waterschap Friesland. Op grond van het **Provinciaal Waterhuishoudingsplan, 1991** moeten alle wateren in Friesland voldoen aan een bepaalde milieukwaliteit. Deze milieukwaliteit is overgenomen uit de Derde nota waterhuishouding. In het Provinciaal waterhuishoudingsplan zijn deze Rijksnormen aangepast en gedifferentieerd naar verschillende watertypen. (Een kleisloot mag bijvoorbeeld een hoger zoutgehalte bevatten dan een zandsloot).

Uit het rapport **Kwaliteit oppervlaktewater Friesland, 1991** blijkt dat de eutrofiëeringsgraad van het polderwater in landbouwgebieden veel te hoog is. Dit vormt dan ook het grootste waterkwaliteitsprobleem in de provincie; 15% voldeed aan de fosfornorm. Slechts 6% voldeed aan de stikstofnorm; 9% voldeed aan de norm voor doorzicht en 60% voldeed aan de zuurstofnorm.

Verdroging

Onder verdroging wordt verstaan de onbedoelde effecten van grondwaterstanddaling en de daarmee samenhangende veranderingen in waterhuishouding in natuurterreinen en in natuurlijke elementen in het cultuurland. Deze effecten kunnen zijn:

- effecten van de grondwaterdaling zelf
- effecten van het verminderen of het wegvallen van kwel.
- effecten van de inlaat van gebiedsvreemd water om de effecten van grondwaterstands daling of kwelafname tegen te gaan.

De effecten van verdroging op de natuur verergeren de effecten van verzuring en vermesting. In 1992 zijn 50 Friese natuurgebieden onderzocht op verschijnselen van verdroging. Het bleek dat in driekwart van de terreinen de grondwaterstand was gedaald ten opzichte van de jaren 50 en matige tot ernstige verdrogingsverschijnselen lieten zien.

In Het **Eerste waterhuishoudingsplan Friesland 1992-1995** is het watersysteem van het Lauwersmeergebied gericht op de functie natuur met belangrijke recreatie- en landbouwwaarden. Het Lauwersmeer zelf heeft de kwaliteitsdoelstelling "water middelste ecologische niveau". Tevens bevat dit plan een aanzet voor het verdrogingsbeleid. Op basis van de inmiddels verrichte verdrogingsstudies is de **Beleidsnotitie "verdroging"**, 1993 vastgesteld door de provincie. Deze notitie richt zich met name op natuurgebieden. In de notitie wordt geconstateerd dat de ernst en de omvang van de verdroging een krachtige aanpak vereisen. De volgende uitgangspunten worden hierin geformuleerd:

- Veranderingen in de waterhuishouding die leiden tot een toename van de verdroging in natuurgebieden zijn niet acceptabel. Alleen wanneer sprake is van een niet te voorkomen noodzaak tot veranderingen zoals peil aanpassing na maaiveldsdaling zal hiervan worden afgeweken.
- Het in het verleden in gang gezette proces zal waar mogelijk worden teruggedrongen.
- De verdrogingsaanpak zal zich in belangrijke mate richten op natuurgebieden die liggen binnen de bruto ecologische hoofdstructuur.
- Indien keuzes moeten worden gemaakt bij de inzet van middelen en mankracht zal voorrang worden gegeven aan die gebieden die vanwege hun ecologische waarde prioriteit verdienen.

Instrumenten

De beschikbare instrumenten voor de aanpak van verdroging zijn:

- peilbeleid;
- Vergunning verlenen voor grondwateronttrekking;
- Goedkeuring van beheersplannen waterschappen;
- Inzet stimuleringsgelden bodembescherming;
- Inzet van relatienota/natuurontwikkelingsprojecten (alleen voor gebieden met hoge biotische waarden);
- GEBEVER projecten (Rijksbijdrage regeling).

De regeling gebiedsgerichte bestrijding verdroging (Premieregeling GEBEVER) is in 1995 van start gegaan voor een periode van vier jaar. Deze subsidie is uitsluitend bedoeld voor de bestrijding van verdroging. Voor de provincie Friesland heeft het rijk hiervoor f 2.000.000,- beschikbaar.

2.3.2 Streekplan Friesland 1994

Natuur

Het Streekplan maakt onderscheid tussen stabiele en dynamische gebieden. De stabiele gebieden bestaan vooral uit de ecologische hoofdstructuur samengesteld uit natuurterreinen, bossen etc. Deze gebieden vragen om stabiliteit. Continuïteit in natuurlijke processen moet gewaarborgd kunnen worden.

In de dynamische gebieden gaat het om flexibiliteit. Maatschappelijke ontwikkelingen en snel wisselende economische ontwikkelingen vragen om een voortdurende aanpassing van de ruimtelijke ontwikkelingen. In deze gebieden domineren de functies landbouw, werken, recreatie en infrastructuur. Het plangebied ligt grotendeels in een stabiel gebied. De provincie onderkent het Lauwersmeergebied als natuurgebied van internationale betekenis met natuurwaarden die gebonden zijn aan kustzones.

De provincie staat op het standpunt dat militaire activiteiten niet thuis horen in stabiele gebieden en gaat er van uit dat in de Kollumerwaard deze activiteiten geen doorgang zullen vinden.

Landbouw

De Friese landbouw staat de komende jaren in het teken van:

- Toenemende oriëntatie op de wereldmarkt.
- Zorg voor water en milieu.
- Toenemende mogelijkheden voor beheer van natuur en landschap.

De algemene tendens is een vermindering van prijs en markt-ondersteuning. Dit vergt van de landbouw een groot aanpassings-vermogen: marktprocessen en technologische ontwikkelingen zorgen voor een grote dynamiek met voortdurende verschuivingen in teelt-richtingen en produktiewijzen.

Ook de Friese landbouw moet zich in toenemende mate inspanning getroosten om de belasting van bodem, lucht en water met ammoniak, mineralen en gewasbeschermingsmiddelen te verminderen.

De provincie ziet het noordelijke kleigebied als meest kansrijk waar het gaat om ruimtelijke intensiveringen van de landbouw met een breed scala van produktierichtingen door middel van uitbreiding van bestaande bedrijven en inplaatsing van nieuwe bedrijven. Voor het plangebied betreft het hier slechts een smalle strook, zuidelijk van de Kwelderweg en een gedeelte rond de W. van der Ploegweg.

Het noordelijke kleigebied heeft een belangrijke functie voor de pootaardappelteelt en de melkveehouderij. Momenteel worden in dit gebied naast Pootaardappelen, Koolzaad, Gerst en Tarwe verbouwd. Ten aanzien van glastuinbouw is het beleid van de provincie gericht op het beperken hiervan tot het gebied Harlingen-Franeker.

Veehouderij

De huidige mestwetgeving, milieuwetgeving en melkquotering zorgen voor vele randvoorwaarden ten aanzien van nieuwvestiging, samenvoeging of volledige omschakeling van bedrijven. Daarom is hiervoor in het plangebied slechts incidenteel ruimte.

In het kader van planologische procedures zal zorgvuldig moeten worden afgewogen of aan de milieu- en mestwetgeving kan worden voldaan.

In samenwerking met de Gewestelijke raad voor het landbouwschap en de directie Landbouw, Natuurbeheer en Openluchtrecreatie heeft de provincie een **Kaderplan landbouw en milieu** opgesteld. Doel hiervan is door middel van concrete projecten milieuvriendelijke produktiemethoden te bevorderen. Geïntegreerde akkerbouw, mineralen in de veehouderij en milieuvriendelijke stalsystemen en voorlichting zijn de aandachtsvelden in dit kaderplan.

Ruimtelijk perspectief

In het Lauwersmeergebied is vooral natuurontwikkeling aan de orde. Op dit moment wordt een beheer uitgevoerd op basis van per gebiedsdeel bepaalde natuurdoelstellingen. Belangrijke delen van het Lauwersmeergebied kunnen een functie vervullen voor extensief recreatief medegebruik. Minder kwetsbare delen lenen zich voor

watersport, strand- en natuurgerichte recreatie. In het Lauwersmeergebied zou enige uitbouw van de toeristische sector plaats kunnen vinden.

Plan Kleine Watersport 1988

In het plan Kleine Watersport van Gedeputeerde Staten Friesland wordt een gedeelte van het Lauwersmeergebied gezien als een gebied met een matige functie voor de gebiedsgebonden kleine watersport. Hieronder wordt het varen met kleinere zeil- en motorboten, roeiboten en kano's verstaan (zie kaart 1). Uitbreiding van de recreatieve functie met betrekking tot de kleine watersport is beperkt mogelijk. Uitgangspunt bij ontwikkeling van de kleine watersport in dit gebied dient te zijn dat kwetsbare ecologische waarden niet geschaad worden. Dat betekent dat de oevers grotendeels niet betreden mogen worden en bepaalde slenken afgesloten blijven.

2.3.3 Ruilverkaveling Kollumerland

Door de Centrale landinrichtingscommissie is in 1991 een ontwerp landinrichtingsplan vastgesteld voor de ruilverkaveling Kollumerland. Dit gebied omvat het grootste deel van de gemeente Kollumerland c.a. en daarnaast kleine delen van aangrenzende gemeenten. In het plangebied valt alleen een klein gedeelte ten zuiden van de Kwelderweg onder deze ruilverkaveling.

In dit plan worden een groot aantal maatregelen en voorzieningen beschreven, gericht op ruimtelijke samenhang, land- en tuinbouw, natuur- en landschapsbehoud, cultuurhistorie en recreatie. In het gebied ten zuiden van de Kwelderweg zullen maatregelen genomen worden ten behoeve van een verbetering van het agrarisch gebruik.

Inrichtingsschets Lauwersmeergebied 1988

De inrichtingsschets voor het Lauwersmeergebied is opgesteld door de Colleges van Gedeputeerde Staten van Groningen en Friesland in samenwerking met de rijksoverheid geeft in hoofdlijnen de toekomstige inrichting en beheer van het gebied weer. Aan het Lauwersmeergebied zijn op dit moment functies toegekend die beleidsuitgangspunten voor de inrichting vormen:

- Het Lauwersmeergebied heeft een belangrijke natuurfunctie. In beginsel worden de aanwezige natuurwaarden beschermd en toereikend beheerd.
- Het Lauwersmeer vormt een zoetwaterbekken met een waterdoorvoer en een waterbergingsfunctie. Deze functies stellen eisen aan de bergingscapaciteit van de boezem en

aan het peilbeheer.

- In de Marnewaard en Kollumerwaard worden militaire oefenterreinen aangelegd (schietbaan).
- Aan de randen van het Lauwersmeergebied zijn ontwikkelingsmogelijkheden voor de landbouw.

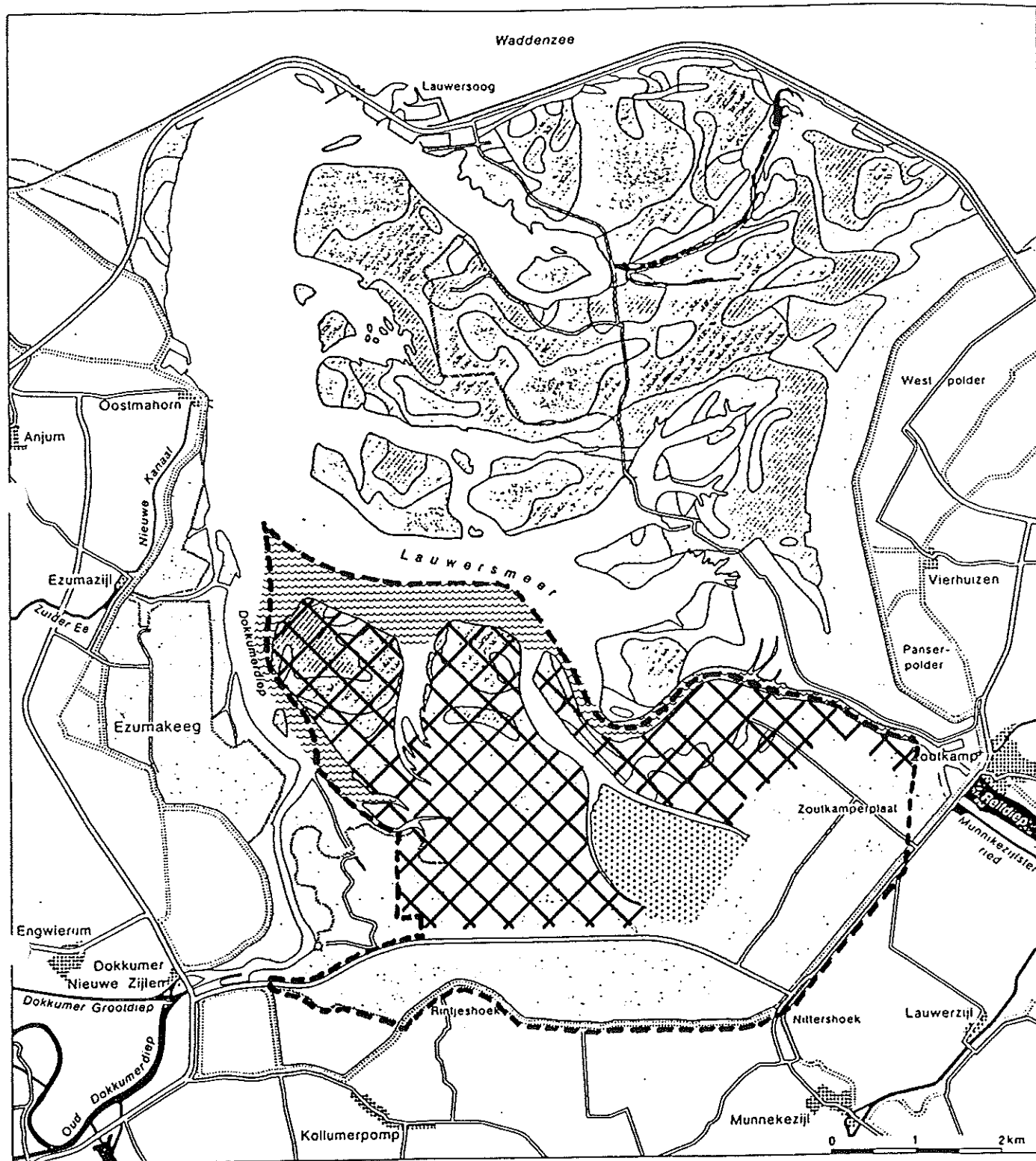
De functies natuur, intensieve recreatie, militaire activiteiten en landbouw komen in het algemeen als gescheiden functies in grotere ruimtelijke eenheden voor.

2.4. Gemeentelijk Milieuplan (1993-1996)

In het gemeentelijk milieuplan is eveneens de relatie met de ruimtelijke ordening gelegd.

In dit plan was reeds aangekondigd, dat in de bestemmingsplannen onder andere het beleid over de aanwezige ecologisch waardevolle gebieden zou worden vastgelegd.

Bovendien is in die nota aandacht gevraagd voor een intensivering van de handhaving van de verschillende bestemmingsvoorschriften.



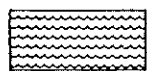
kaart 1.



gebieden waarvoor regels worden vastgesteld ter beperking of voorkoming van geluidhinder (Provinciale Milieuverordening)



facultatief milieubeschermingsgebied



matige functie voor kleine watersport

3

Actualiseringsthema's categorie I

Van toepassing zijnde
thema's

Dit betreft noodzakelijke thema's ingevolge VINEX, NMP en Streekplan; voor het plangebied Kollumerwaard betreft dit alleen de regeling basisbescherming bruto EHS (onbegrensde delen fase 1 en begrensde delen fase 2).

3.1 Basisbescherming bruto EHS

Met de vaststelling van het Streekplan Friesland 1994 zijn de conclusies van de Stuurgroep Actualisering ten aanzien van de basisbescherming bruto EHS achterhaald. In dit hoofdstuk volgt een beschrijving van de EHS, de regeling daarvan in het Streekplan Friesland 1994, en de consequenties voor het plangebied.

Rijksbeleid

Op 11 juni 1990 werd de Regeringsbeslissing over het Natuurbeleidsplan aan de Tweede Kamer aangeboden. Kernthema daarin vormt de Ecologische Hoofdstructuur (EHS). De daarin opgenomen bestaande natuurterreinen en relatienotagebieden moeten worden versterkt, uitgebreid en verbonden. Voor de realisering daarvan is 100.000 hectare relatienota en 50.000 hectare natuurontwikkelingsgebied beschikbaar.

De realiseringstermijn was 30 jaar. In het Structuurschema Groene Ruimte is deze termijn teruggebracht tot 25 jaar.

Uitwerking en realisering
EHS

Aan de provincies is een belangrijke rol toebedeeld bij de uitwerking en de realisering van de ecologische hoofdstructuur. De uitvoerings- en financieringskaders zijn vastgelegd in het Convenant Uitvoering Natuurbeleidsplan tussen het Interprovinciaal Overleg (IPO) en het Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij (april 1991) en de Gemeenschappelijke verklaring van de minister en staatssecretaris van LNV en het College van Gedeputeerde Staten van Friesland (mei 1991). De provincies verplichten zich daarbij de begrenzings van de verschillende gebieden voortvarend ter hand te nemen en zoveel mogelijk binnen 5 jaar af te ronden. Anderzijds stelt het Rijk de financiële middelen beschikbaar voor de aankoop en inrichting van de terreinen die door de particuliere natuurbeheerders worden verworven (It Fryske Gea en Natuurmonumenten). Ook werd vastgelegd dat de uitwerking in concrete begrenzings gefaseerd zou plaatsvinden; dit terwille van een goede afstemming

met de fasering in het landinrichtingsbeleid. In een aanpaknotitie hebben Gedeputeerde Staten deze fasering nader uitgewerkt met als hoofdlijn de verdeling in actieve en passieve gebieden.

De detaillering naar concrete gebieden en oppervlakten is opgenomen in het "Werkprogramma ecologische hoofdstructuur van Friesland 1992" (mei 1992), en het vervolg daarop "Werkprogramma ecologische hoofdstructuur van Friesland 1993" (2 maart 1993).

In november 1993 zijn met het Landbouwschap afspraken gemaakt over de concrete invulling van de ecologische hoofdstructuur. Hierbij is in hoofdlijnen onder meer het volgende afgesproken:

- a. voor zoveel mogelijk gebieden in Friesland wordt duidelijkheid gegeven over de invulling van de EHS. Dit met uitzondering van Gaasterland, ROM-Zuidoost-Friesland en de Blauwe Zone;
- b. maximaal 9000 hectare zal begrensd worden als beheers-, natuurontwikkelings- of reservaatgebied; maximaal 5500 hectare zal worden gebruikt voor nieuwe vormen van verweving, zoals de zogenaamde "vrije inzetbare beheershectares" bij weidevogelbeheer, het tegen vergoeding opzetten van het peil, perceelsrandbeheer en ondersteuning van initiatieven als het Lânsdouwe-project.

Provinciale EHS

De ecologische hoofdstructuur wordt gevormd door bestaande gebieden met een behoorlijke omvang (indicatie 300 hectare) en met belangrijke natuurwaarden. Het betreft de bestaande grotere natuurgebieden, de bossen, de meren en de grotere wateren als de Waddenzee, het IJsselmeer en het Lauwersmeer.

Zoals hiervoor reeds is aangegeven is voor grote delen van Friesland in het Streekplan Friesland 1994 duidelijkheid gegeven over de invulling van de ecologische hoofdstructuur, door het ruimtelijk begrenzen van de Relatienota- en natuurontwikkelingsgebieden. De concrete begrenzing vindt plaats bij de aanwijzingsprocedure in het kader van de Regeling Relatienotagebieden of van de Regeling Begrenzing Natuurontwikkelingsgebieden.

Actieve en passieve gebieden

In het Streekplan Friesland 1994 en de werkprogramma's met betrekking tot de EHS wordt onderscheid gemaakt tussen actieve en passieve gebieden:

- Actief gebied: deel van de EHS waar de provincie de begrenzing van relatienotagebieden en natuurontwikkelingsprojecten actief in voorbereiding neemt;
- Passief gebied: deel van de EHS waar de provincie vooralsnog geen initiatief neemt ter begrenzing van gebieden.

Met de vaststelling van het Streekplan Friesland 1994 (maart 1994) is dit onderscheid in feite vervallen. Wel wordt voor de gebieden, die in het Streekplan ruimtelijk zijn begrensd, maar waarvoor de concrete begrenzing nog moet plaatsvinden, een planologische basisbescherming gevraagd. Aangezien voor het natuurgebied Lauwersmeer de concrete begrenzing bekend is, is de hiervoor bedoelde "planologische basisbescherming" niet aan de orde.

Natuurwaarden in het agrarisch gebied

In het agrarisch gebied komen ook allerlei natuurwaarden van meer algemene aard voor. Het gaat dan bijvoorbeeld om waardevolle slootkanten, dijkluchamen, overhoekjes en om akkerbouwgebieden die van belang kunnen zijn voor ganzen, zwanen en weidevogels. De provincie kiest er niet voor om deze gebieden, planologisch te regelen. De provincie kiest in deze gebieden bij voorkeur voor (vrijwillige) stimuleringsmaatregelen.

3.6 Aanwijzing verzuringsgevoelige gebieden (Interimwet Ammoniak en Veehouderij)

Richtlijn Ammoniak en Veehouderij

Voor het gehele plangebied geldt dat de bodem van het plangebied als niet voor verzuring gevoelig beschouwd kan worden. Voor het plangebied is de Interimwet Ammoniak en Veehouderij derhalve niet van toepassing.

4

Actualiseringsthema's categorie II

Van toepassing zijnde
thema's

Dit betreft wenselijke actualiseringsthema's voornamelijk gebaseerd op het (ontwerp) provinciaal milieubeleidsplan:

- a. veiligstelling archeologisch/cultuurhistorisch waardevolle gebieden en gebieden met aardkundige zeldzaamheidswaarden;
- b. planologische regeling (toekomstige) milieubeschermingsgebieden met facultatief karakter: gebieden met natuurwaarden en bodembeschermingsgebieden;
- c. planologische regeling (toekomstige) milieubeschermingsgebieden met verplicht karakter: stiltegebieden, wetlands en nationale parken; deze komen binnen de gemeente niet voor.

4.1 Veiligstelling archeologisch/cultuurhistorisch waardevolle gebieden en gebieden met aardkundige zeldzaamheidswaarden

Het abiotisch waardevolle gebied Lauwersmeer is voldoende beschermd. Antropogeen waardevolle elementen komen verder in het plangebied niet voor.

Aanpassing

Gelet op de conclusie van de stuurgroep bestaat er geen actualiseringsnoodzaak.

4.2 Planologische regeling milieubeschermingsgebieden

In 1993 is het intentieprogramma bodembeschermingsgebieden vastgesteld. In dit programma zijn gebieden aangewezen die in aanmerking kwamen voor de besteding van rijks gelden om de bescherming van de bodemkwaliteit te verbeteren. Vanaf 1995 komt er geld vrij voor dergelijke maatregelen in milieubeschermingsgebieden. Deze milieubeschermingsgebieden zijn aangeduid in het Provinciaal Milieubeleidsplan 1994. De vroegere stiltegebieden en grondwaterbeschermingsgebieden zijn definitief aangewezen in de Provinciale Milieuverordening (1995). Het plangebied valt voor een groot deel in een milieubeschermingsgebied (kaart 1).

Milieubeschermingsgebieden zijn reeds uitgebreid aan de orde gesteld in paragraaf 2.3.1.

5

Actualiseringsthema's categorie III

Van toepassing zijnde
thema's

Dit betreft actualiseringsthema's met aanbevelingskarakter, voornamelijk gebaseerd op de handleiding gemeentelijke plannen:

- a. planologische regeling windmolens;
- c. regeling deskundigen advies;
- d. planologische regeling mestopslag;
- e. planologische regeling glastuinbouw;
- f. regeling zonering boorlocaties exploratie en exploitatie delfstoffen;
- g. het voldoen aan de Wet geluidhinder.

5.1 Planologische regeling windmolens

Huidige regeling

De thans in het bestemmingsplan Kollumerwaard opgenomen regeling is als volgt. Er geldt een algemene vrijstellingsbevoegdheid voor het oprichten van windmolens als de ashoogte maximaal 25 meter bedraagt en de situering van de molens zodanig wordt gekozen dat geen perceelsgrens wordt overschreden. De vrijstelling wordt verleend na advies van de directeur L.N.O. De vrijstellingsbevoegdheid kan worden uitgebreid voor molens met een ashoogte van meer dan 25 meter nadat Gedeputeerde Staten een verklaring van geen bezwaar hebben afgegeven.

De vrijstelling zal niet worden verleend indien het bouwwerk uit landschappelijk oogpunt niet in redelijke relatie staat tot in de directe omgeving bestaande verticale elementen.

Conclusie stuurgroep
Actualisering

In het vigerende bestemmingsplan Kollumerwaard ontbreken afstemmings- en beoordelingscriteria betreffende de toelaatbaarheid uit oogpunt van zonering ten opzichte van gevoelige functies als wonen, recreatie, landschap en natuur. Het verdient aanbeveling de regeling in het plangebied uit te breiden met een zoneringsregeling c.q. afstemmings- en beoordelingscriteria.

Aanpassing

De gemeente Kollumerland c.a. staat in principe positief ten opzichte van windturbines voor eigen gebruik maar wenst rekening te houden met de planologische aspecten en de diverse waarden van het landschap. Voor de Kollumerwaard is de regeling aangepast en aansluiting gezocht bij de nieuwe Streekplanuitwerking "Windstreek":

- Vrijstellingsbevoegdheid (artikel 15 W.R.O.) tot maximaal 40 meter masthoogte voor de bestemming agrarische doeleinden te situeren nabij een gebouwencluster op het erf;
- Op alle andere bestemmingen geen mogelijkheden;

Overige randvoorwaarden De afstand tussen turbines en bebouwing mag maximaal twee maal de masthoogte bedragen. De afstand tot woningen van derden is afhankelijk van de geluidszone. Het geluidsniveau op de gevel van de dichtstbijzijnde woning van derden mag maximaal 35 dB(A) nachtwaarde bedragen.

Veiligheid Ten aanzien van de veiligheid wordt bij aanvraag van een bouwvergunning gesteld dat:

- een door een keuringsinstituut afgegeven verklaring wordt overlegd, waaruit blijkt dat de turbine voldoet aan de geldende NEN-norm
- of:
- een kwaliteitscertificaat van de Stichting Energie-onderzoek Centrum Nederland wordt overlegd.

De veiligheidseisen zijn gericht op het voorkomen van gevaar, schade en hinder.

5.2 Regeling deskundigen advies

Aanleiding Door een aantal (rijksdiensten) is verzocht om de zogenaamde verplichte advisering bij de beoordeling van verzoeken om een aanlegvergunning en de toepassing van de vrijstellings- en wijzigingsbevoegdheid zo mogelijk te laten vervallen. Dit laat de mogelijkheid voor Burgemeester en Wethouders om in voorkomende gevallen als nog advies in te winnen onverlet.

Conclusie stuurgroep Actualisering Met het oog op verdere terugtrekking van dergelijke advisering door rijksdiensten, acht de stuurgroep het gewenst het plan te voorzien van passende beoordelingscriteria.

Aanpassing De voorschriften zijn hierop aangepast, waarbij indien de voorschriften geen beoordelingscriteria bevatten deze als nog zijn opgenomen. Voor zover daarbij sprake is van belangen met betrekking tot de agrarische bedrijfsvoering is tevens aangegeven dat bij de beoordeling gebruik zal worden gemaakt van de door de directeur L.N.O. verstrekte richtlijnen.

5.3 Planologische regeling mestopslag

Algemeen

Door de invoering van de Wet Bodembescherming en de Meststoffenwet is de behoefte aan vergroting van de opslagcapaciteit voor (drijf)mest toegenomen. Deze behoefte doet zich in eerste instantie voor bij het mestproducerende bedrijf, maar kan ook gevolgen hebben voor bijvoorbeeld akkerbouwbedrijven. In de praktijk blijkt dat akkerbouwbedrijven bereid zijn mestoverschotten, met het oog op het gebruik in de naaste toekomst, tijdelijk bij het bedrijf of op het land op te slaan.

Mestopslag valt onder de werking van de Wet milieubeheer. Indien het mestbassin aan bepaalde voorwaarden met betrekking tot omvang en situering voldoet kan worden volstaan met een melding in gevolge het Besluit mestbassins van 13 december 1990.

Mestopslag maakt onderdeel uit van de inrichting en dient dus bij de clustering van gebouwen plaats te vinden. Buiten de inrichting is tijdelijke opslag in feite alleen mogelijk in relatie met de verwerking op het land. Te vergelijken met de tijdelijke opslag van bouwmaterialen bij een bouwproject. Volgens de Kroon leidt de bouw van mestsilo's buiten een bouwvlak tot een wezenlijke verandering van de bestemming; hierbij wordt in bepaalde situaties het aspect landschap (openheid) als extra argument genoemd.

Afgezien van de beoordeling of (behoudens een zekere omvang) mestopslag buiten het bouwvlak wel of niet in relatie staat met de verwerking op het land is het gebruikelijk om in de plannen een verbod op te nemen voor de bouw van mestsilo's buiten het bouwvlak. Gelet op de recente problemen met mestopslag in de vorm van (folie)bassins en mestzakken ligt het in de rede tevens een verbod voor het gebruik voor mestopslag buiten het bouwvlak in de voorschriften op te nemen. Een aanlegvergunning staat op gespannen voet met de hiervoor genoemde jurisprudentie van de Kroon waarbij wordt uitgegaan van een wijzigingsbevoegdheid voor de bouw van mestsilo's buiten het bouwvlak.

Een afwijking van het algemene uitgangspunt is afhankelijk van de problemen met betrekking tot de bedrijfsvoering van het bedrijf, zoals te weinig ruimte op het feitelijke erf en/of milieuproblemen waarvoor geen of moeilijk een oplossing is te vinden.

Het argument dat de opslag dient te geschieden op de plaats waar deze nodig is, is een onvoldoende reden om bijvoorbeeld voor

akkerbouwbedrijven een uitzondering van de regel op te nemen.

Uitgaande van het hiervoor gestelde is voor de opslag van mest buiten het bouwvlak een nadere afweging van belangen gewenst. Alhoewel blijkens de jurisprudentie dient te worden uitgegaan van een wijzigingsbevoegdheid, wordt in het onderstaande ook de mogelijkheid van een vrijstellingsbevoegdheid betrokken.

Overwegingen

Bij de beslissing tot medewerking aan een verzoek voor mestopslag buiten het bouwvlak spelen de volgende overwegingen een rol:

- de omvang van de opslag;
- de gevolgen voor natuur en landschap;
- de gevolgen voor het milieu.

Aangenomen mag worden dat de plaats van opslag in het algemeen geen gevolgen voor de verkeersinfrastructuur zal hebben. De frequentie van het aantal verkeersbewegingen naar de betreffende cultuurgronden is vrijwel gelijk bij opslag binnen het bouwvlak; alleen het tijdstip zal verschillend zijn.

De omvang van de opslag.

De benodigde mestopslag kan in 3 typen worden onderscheiden:

- opslag op bedrijfsniveau;
- opslag voor meerdere bedrijven c.q. bij loonbedrijven;
- grootschalige opslag (regionaal).

In het inrichtingen- en vergunningenbesluit wordt de opslag van mest met een inhoud van 1 m³ of minder buiten de toepassing van de Wet milieubeheer gelaten.

Tot een oppervlakte van 750 m² en/of een inhoud van ten hoogste 2500 m³ geldt onder bepaalde voorwaarden alleen een meldingsplicht (Besluit mestbassins van 13 december 1990). Deze inhoud komt globaal overeen met de behoefte van een veehouderijbedrijf.

De omvang van opslag voor meerdere bedrijven, loonbedrijven en/of regionale opslag is moeilijk vooraf te bepalen.

Natuur en landschap

De gevolgen voor natuur en landschap hebben betrekking op verzuring en aantasting van het landschapsbeeld in relatie met de omvang van de mestopslag.

De belangen met betrekking tot de natuurwaarden worden in eerste instantie beschermd door de Wet Milieubeheer. Alleen daar waar sprake is van bijzondere omstandigheden zoals de aanwezigheid

van beplanting die in bijzondere mate voor verzuring gevoelig is kan het stellen van nadere voorwaarden gewenst zijn.

Door de betrekkelijk grote omvang en de vormgeving kunnen mestsilo's gaan domineren in het landschapsbeeld. Dit zal met name het geval zijn in landschappen met een open karakter.

(Folie)bassins en mestzakken zijn door hun geringe hoogte minder opvallend. Hier zal met name in een open en vlak landschap sprake kunnen zijn van een zekere mate van verstoring.

Voor meer besloten landschappen is het gewenst voorwaarden te kunnen stellen aan de situering en/of de hoogte.

Milieu

In het algemeen worden de gevolgen voor het milieu (kwaliteit lucht, water en bodem) voldoende beschermd door de Wet milieubeheer. Alleen daar waar sprake is van bijzondere belangen zoals bij bodem-beschermingsgebieden kan met het oog op het voorkomen van calamiteiten uitsluiting gewenst zijn. In de praktijk wordt er van uit gegaan dat ook dit onderdeel voldoende wordt beheerst door de milieuwetgeving. Het opnemen van een procedure met het oog op het kunnen stellen van voorwaarden op dit punt is niet nodig aangezien de Wet milieubeheer met dit aspect voldoende rekening houdt.

Conclusie

Uit het hiervoor gestelde kan de conclusie worden getrokken dat voor mestopslag buiten het bouwvlak (gebouwenclustering) met name met het oog op het landschap een afweging gewenst is. Daarbij kan onderscheid worden gemaakt naar omvang van de opslag en de kwetsbaarheid van het landschap en/of natuurwaarden.

De mate van kwetsbaarheid van het landschap en/of natuurwaarden kan in een zonering worden aangegeven.

Bij de omvang van de mestopslag kan onderscheid worden gemaakt naar opslag tot $750 \text{ m}^2/2500 \text{ m}^3$ (behoefte op bedrijfsniveau) en meer dan $750 \text{ m}^2/2500 \text{ m}^3$ (behoefte voor meerdere bedrijven, loonbedrijven en/of regionale opslag).

Voor de minst kwetsbare gebieden kan voor opslag tot $750 \text{ m}^2/2500 \text{ m}^3$ worden volstaan met een vrijstelling (staat op gespannen voet met de jurisprudentie).

Voor de meest kwetsbare gebieden kan het verbod voor mestopslag worden gehandhaafd. Voor de overige gebieden en voor opslag met een omvang van meer dan $750 \text{ m}^2/2500 \text{ m}^3$ is gelet op de jurisprudentie een wijzigingsbevoegdheid meer geëigend.

Daarbij dient wel een bovengrens met betrekking tot de omvang te

worden aangegeven. In de circulaire "Aanbevelingen voor een planologische regeling van mestopslagen" d.d. juli 1987 (Ministeries L&V en VROM) geeft een bovengrens van 3000 m². De provincie Friesland sluit zich hierbij aan. Voor opslag met een grotere omvang is een planherziening noodzakelijk.

Aanpassing

In het onderhavige plan heeft het bovenstaande geleid tot de volgende regeling:

- binnen de gebouwenclustering/bouwvlak is de opslag van mest niet aan verdere opslagnormen gebonden;
- in de bestemming agrarisch gebied is in de bestemmingsomschrijving aangegeven dat mestopslag buiten de gebouwenclustering met een omvang van meer dan 1 m³ niet in de bestemming is begrepen;
- voor het gebied buiten de gebouwenclustering is een vrijstelling opgenomen voor mestopslag tot een omvang van ten hoogste 2500 m³; de vrijstelling wordt slechts verleend indien geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de landschappelijke waarden.

5.4 Planologische regeling glastuinbouw

Huidige regeling

In de bestemming agrarische doeleinden, agrarisch gebied, zijn kassen niet toegelaten. In de overige bestemmingen uiteraard ook niet.

Conclusie stuurgroep actualisering

Toelaatbaarheidscriteria met het oog op voldoende ruimtelijke scheiding tussen glastuinbouw en omringende gevoelige functies ontbreekt.

Aanpassing

Opgemerkt dient te worden dat het provinciaal beleid ten aanzien van glastuinbouw van terughoudende aard is behoudens het gebied Harlingen-Franeker (Streekplan Friesland, 1994). De toepassing en het gebruik van bodemontsmettingsmiddelen en bestrijdingsmiddelen bij de glastuinbouw alsmede de mogelijke lichthinder bij bepaalde produktie methoden noodzaakt tot het aanhouden van een ruimtelijke scheiding ten opzichte van gevoelige functies. Een afstand van 50 tot 100 meter tussen woningen en kassen wordt sterk aanbevolen.

De regeling ten aanzien van glastuinbouw is als volgt aangepast:

- Glastuinbouw blijft in alle bestemmingen uitgesloten.

- Een vrijstelling is opgenomen voor het oprichten van kassen in het agrarische gebied met een maximum oppervlakte van 400 m², in de directe nabijheid van het gebouwencomplex.
- Omschakeling op glastuinbouw, c.q. de vestiging van nieuwe glastuinbouwbedrijven en uitbreiding van bestaande bedrijven tot een oppervlakte van 1000 m² wordt mogelijk gemaakt via een wijzigingsbevoegdheid.

In de agrarische bestemming wordt in de voorschriften aangegeven dat de toepassing van de vrijstellings- en wijzigingsbevoegdheid is beperkt tot de gevallen waarbij geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de in het bestemmingsplan begrepen landschappelijke en verkeerstechnische belangen.

5.5 Regeling zonering boorlocaties exploratie en exploitatie delfstoffen

Huidige regeling

In het bestemmingsplan Kollumerwaard geldt een algemene wijzigingsbevoegdheid ex. art. 11 W.R.O. voor de exploratie en exploitatie van delfstoffen. Deze wijzigingsbevoegdheid is niet van toepassing op de bestemming "doeleinden van landschaps- en natuurbouw, natuurgebied" als bedoeld in artikel 6. Het plan bevat geen beoordelingscriteria met het oog op de toelaatbaarheid van boorlocaties nabij gevoelige functies.

Aanpassing

Het bestemmingsplan is zodanig aangepast, dat voorzover de bestemmingen daartoe de mogelijkheden gaven, het gebruik en/of de inrichting ten behoeve van exploratie en exploitatie van delfstoffen zijn uitgesloten. In dit gebied met zijn grote open wijldheid brengen omvangrijke en hoge gaswinninginstallaties een grote landschappelijke verstoring met zich mee.

Dit gebeurt tevens tegen de achtergrond dat in de partiële herziening van het bestemmingsplan van het buitengebied ten noorden van Munnekezijl (aan de rand van de Kollumerwaard) wel een daarop toegesneden bestemming is opgenomen. Met de huidige stand van de techniek behoort het schuin boren vanaf het "oude land" en het schuin weghalen van aardgas onder dit plangebied vandaan tot de mogelijkheden. Een uitzondering betreft het incidentele (seismologisch) onderzoek waarbij onder andere boringen met een beperkte diepte plaats vinden met gebruikmaking van een daarvoor ingericht voertuig en/of op een groot oppervlak de gevolgen van trillingen worden geregistreerd.

Gelet op het bijzondere karakter van de in het geding zijnde natuurwetenschappelijke belangen is binnen de bestemming "natuurgebied" een vrijstellingsbevoegdheid opgenomen voor seismologisch onderzoek.

Voor de overige bestemmingen is een nadere regeling voor dit onderzoek niet nodig.

5.6 Het voldoen aan de Wet geluidhinder

Conclusie stuurgroep
Actualisering

Het bestemmingsplan voldoet aan de Wet geluidhinder.

In verband met de wijziging van de Wet geluidhinder per 1 maart 1993 zijn alle wegen in het buitengebied zoneplichtig; tot die datum konden wegen van zonering worden uitgesloten, indien blijkt een verklaring van de gemeenteraad de intensiteit binnen een periode van de grens van 2450 mvt/etm niet te boven zou gaan. Dit betekent dat in alle gevallen de voorkeursgrenswaarde van 50 dB(A) geldt.

Bij de in het bestemmingsplan opgenomen wijzigingsbevoegdheid, waarbij een nieuwe woning gerealiseerd kan worden, is dan ook het volgende criterium opgenomen: " de geluidsbelasting mag niet meer bedragen dan 50 dB(A) dan wel een door Gedeputeerde Staten vast te stellen hogere grenswaarde.

Overleg en inspraak

6.1 Overleg

In het kader van het overleg ex artikel 10 Bro 1985 is het voorontwerp-bestemmingsplan "Kollumerwaard Partiële Herziening" aan diverse instanties verzonden; van de volgende instanties is een reactie ontvangen:

- a. Commissie van Overleg
- b. Landbouwschap, Gewestelijke Raad voor Friesland
- c. Gemeente De Marne
- d. Gemeente Dongeradeel
- e. Waddenvereniging
- f. Waterschap Lits en Lauwers
- g. Staatsbosbeheer, regio Groningen
- h. Waterschap Friesland
- i. De Eerstaanwezend Ingenieur, Directeur Noord-Oost Nederland

Afschriften van de overlegreacties zijn opgenomen in bijlage 1.

De onder d, f en h genoemde instanties hebben laten weten dat het voorontwerp-bestemmingsplan geen aanleiding geeft tot het maken van op- en/of aanmerkingen. Op de overige reacties wordt in het navolgende deel van deze paragraaf ingegaan.

ad.a. Commissie van Overleg

Door de commissie wordt opgemerkt dat de (partiële) herziening van het bestemmingsplan Kollumerwaard niet valt binnen het provinciale actualiseringsproject "bestemmingsplannen landelijk gebied", maar dat desondanks alle actualiseringsthema's van genoemd project op duidelijke wijze in de toelichting van het ontwerpplan zijn verwerkt. Met de conclusie daarvan, dat de bestemmingen van het vigerende plan geen wijziging behoeven, kan worden ingestemd.

Reactie gemeente:

Naar onze mening valt het bestemmingsplan Kollumerwaard wel binnen het bedoelde provinciale actualiseringsproject. Door de desbetreffende stuurgroep is in november 1993 voor zowel het

bestemmingsplan Kollumerland-buitengebied als voor de bestemmingsplannen Kollumerwaard en Kollumeroord aangegeven welke actualiseringsthema's van toepassing zijn. Het bestemmingsplan Kollumeroord is ondertussen reeds onherroepelijk goedgekeurd.

De commissie acht het overigens gewenst enkele onderdelen van het ontwerp-plan aan te passen. Om duidelijk te maken wat de "zwaarte" van de opmerkingen is, hanteert de commissie de categorie-indeling zoals deze is omschreven in de Handleiding Gemeentelijke Plannen (categorie 1: harde uitgangspunten, categorie 2: overleg-/discussiepunten, categorie 3: kwaliteitspunten).

Uitsluiten bloembollenteelt: binnen de bestemming "Agrarische doeleinden A" is de teelt van bloembollen in de open lucht niet begrepen. De motivering die in de toelichting hiervoor wordt gegeven is volgens de commissie niet toegesneden op de situatie in de Kollumerwaard en berust op verouderde gegevens. Bij de bloembollenteelt in het noorden van het land wordt in het algemeen gebruik gemaakt van een ruime vruchtwisseling, waardoor het bestrijdingsmiddelengebruik aanmerkelijk minder is.

Het uitsluiten van bloembollenteelt is naar de mening van de commissie niet te motiveren op grond van (in de bestemming begrepen) natuurlijke- of landschappelijke waarden van de agrarische cultuurgronden (en aangrenzende gronden). Het uitsluiten van bloembollenteelt is evenmin te motiveren vanuit het Streekplan. In verband met het vorenstaande is het gewenst nader te bezien of het beperken van het grondgebruik in dit geval op gespannen voet staat met het bepaalde in artikel 10 van de W.R.O. De voorschriften inzake het gebruik van gronden mogen ingevolge genoemd wetsartikel slechts om dringende redenen een beperking van het meest doelmatige gebruik inhouden en geen eisen met betrekking tot de structuur van agrarische bedrijven.

Gelet op het voorgaande adviseert de commissie het teeltverbod van bloembollen te laten vervallen (categorie 2).

Reactie gemeente:

De aanleiding voor het uitsluiten van de bollenteelt is een gevolg van een raadsbesluit van 7 juli 1994, waarin is aangegeven dat bij de herziening van het bestemmingsplan Buitengebied een nadere afweging zou plaats vinden met betrekking tot het al dan niet opnemen van een verbod op bollenteelt.

Bedoelde afweging heeft er toe geleid dat in het voorontwerp van het bestemmingsplan de teelt van bloembollen is uitgesloten. Gelet op de binnengekomen overleg- en inspraakreacties kan worden geconcludeerd dat bedoelde afweging op grond van niet geheel actuele gegevens heeft plaatsgevonden. Zo kon bij de afweging van het al dan niet opnemen van een verbod op bollenteelt geen rekening worden gehouden met de op 16 juni 1995 gesloten "Overeenkomst Uitvoering Milieubeleid Bloembollensector" tussen de overheid (Ministeries van LNV, VROM en Verkeer & Waterstaat, de VNG, Het IPO en de Unie van Waterschappen) en de bloembollensector.

Streekplan:

Zoals door de Commissie van Overleg wordt opgemerkt is het uitsluiten van bollenteelt niet te motiveren vanuit het Streekplan. De gronden die in het bestemmingsplan zijn bestemd voor "Agrarische doeleinden" zijn in het Streekplan aangegeven als "Landbouwgebied met accent op: akkerbouw, melkveehouderij en inplaatsing melkveehouderij, (beperkt) intensieve veehouderij". Daarbij is tevens opgemerkt dat er specifieke ontwikkelingsmogelijkheden liggen in bijvoorbeeld de vollegrondsgroenteteelt en de bloembollenteelt.

Handleiding Gemeentelijke Plannen:

In de Handleiding Gemeentelijke Plannen is aangegeven dat de provincie er vanuit gaat dat aan alle agrarische gebieden een agrarische hoofdbestemming wordt gegeven; daarbij wordt een ruime agrarische bestemming voorgestaan, zonder beperkingen ten aanzien van de produktiewijze. Wel kunnen beperkingen ten aanzien van het gebruik noodzakelijk zijn ter bescherming van de in het landbouwgebied aanwezige waarden van natuur en landschap.

Waarden van natuur en landschap:

Voor het plandeel dat is bestemd voor "Agrarische doeleinden" is geen sprake van belangrijke natuurwaarden. Het gebied ligt buiten de Ecologische hoofdstructuur. De belangrijkste landschappelijke waarde van het gebied betreft de openheid.

Overeenkomst Uitvoering Milieubeleid Bloembollensector

De op 16 juni 1995 gesloten overeenkomst bevat afspraken over de uitvoering van milieubeleid die betrekking hebben op alle bedrijven in de sector. Het Plan van Aanpak maakt onderdeel uit van de

Overeenkomst. De Overeenkomst bevat de afspraken die de overheid en de bloembollensector met elkaar hebben gemaakt. In het Plan van Aanpak zijn de afspraken verder in detail uitgewerkt. Centraal in het Plan van Aanpak staat het Sectorimplementatieplan, dat zowel de uitwerking van milieumaatregelen op sectorniveau, als op bedrijfsniveau bevat. In het laatste geval staat het Milieupraktijkplan centraal; dit plan wordt opgesteld door de ondernemer.

De afspraken die in de overeenkomst zijn opgenomen hebben betrekking op gewasbeschermingsmiddelen, meststoffen, reststoffen en verder op "hinder, gevaar en schade".

De belangrijkste afspraken zijn:

Gewasbeschermingsmiddelen: in 2000 moet het gebruik minstens 60% lager zijn dan in de jaren 1984-1988. De uitstoot naar het oppervlakte water, moet verminderd zijn met tenminste 90%. De uitstoot naar de lucht moet tenminste 50 % lager zijn.

Meststoffen: Het mestbeleid is gericht op evenwichtsbemesting in het jaar 2000: dat wil zeggen zoveel bemesting geven als de gewassen nodig hebben, los van onvermijdelijke verliezen. De evenwichtsbemesting moet leiden tot stopzetting van de fosforaccumulatie in de bodem in 2000 en tot vermindering van stikstofuitspoeling naar het oppervlakte- en grondwater.

Voorkomen van afval en hergebruik hiervan. Voorbeelden zijn: lege kratten en vaten, verpakkingsmateriaal, organisch afval, afgewerkte olie, restanten gewasbeschermingsmiddelen.

Hinder, gevaar en schade voor derden: Zoveel mogelijk beperken van hinder, gevaar en schade voor derden. Deze overlast kan bijvoorbeeld ontstaan door onzorgvuldig te werken, geluidshinder van een ventilator, het onjuist opslaan van bestrijdingsmiddelen of schade door een lekkende olietank. Ten aanzien van dit aandachtsveld zijn taakstellingen opgenomen in het Besluit akkerbouwbedrijven milieubeheer.

De vertaling van de taakstellingen op sectorniveau naar maatregelen op bedrijfsniveau zijn niet in alle gevallen even eenduidig. De sector omvat circa 4100 bedrijven, die onder zeer uiteenlopende omstandigheden naar grondsoort, bedrijfsgrootte, gewaskeuze,

teeltintensiteit, relatie tot andere agrarische sectoren en regionale situatie worden gedreven.

In de uitvoering van het Sectorimplementatieplan worden de volgende fasen onderscheiden:

- I. Tot juli 1995; de inspanningen zijn gericht op het tot stand brengen van een adequaat niveau van Wvo-vergunningverlening (Wet verontreiniging oppervlaktewateren) en de invoering van het Besluit akkerbouwbedrijven milieubeheer; de uitvoering van de Nota Derde Fase Mestbeleid en Het Meerjarenplan Gewasbescherming wordt voortgezet.
- II. Van juli 1995 t/m december 1996 ligt de nadruk op de invoering van het Milieupraktijkplan en het tot stand brengen van een adequaat niveau van vergunningverlening in het kader van de Wet Milieubeheer voor alle gemeenten.
- III. Van januari 1997 t/m december 2000 ligt de nadruk op het tot stand brengen van zelfregulering via Milieupraktijkplannen. Aan het eind van deze fase is een milieuverantwoorde teelt gerealiseerd.
- IV. Na december 2000 ligt de nadruk op het verder ontwikkelen van de zelfregulering.

De juridische middelen die de overheid ten dienste staan zijn de vergunningverlening op basis van de Wet milieubeheer en de Wet verontreiniging oppervlaktewateren (Wvo).

In het kader van de Wet milieubeheer kunnen de meeste (bollen-) bedrijven volstaan met een melding indien zij vallen onder het Besluit Akkerbouwbedrijven milieubeheer. Geschat wordt dat dit circa 90% van de bedrijven betreft. De overige bedrijven dienen een vergunning aan te vragen.

De vergunning ten behoeve van zowel Wvo als Wet milieubeheer bevat doelvoorschriften en middelvoorschriften. Doelvoorschriften geven aan wat de maximale emissie van een bedrijf mag zijn. Middelvoorschriften schrijven de middelen of voorzieningen voor die moeten worden toegepast ter bescherming van het milieu.

De Wvo-vergunning bevat verder het voorschrift om voor 1997 een saneringsplan, dat onderdeel kan zijn van het Milieupraktijkplan, ter goedkeuring aan het bevoegd gezag voor te leggen. In het saneringsplan worden aanvullende maatregelen beschreven gericht op sanering van emissies naar het oppervlaktewater. Na goedkeuring van het saneringsplan worden elementen daarvan

geformaliseerd door de voorgestelde maatregelen als voorschrift op te nemen in de Wvo-vergunning.

Mede gezien het feit dat de eerderbedoelde Overeenkomst op 16 juni 1995 is overeengekomen en getekend is het hiervoor aangegeven faseringstraject ambitieus. Dit blijkt ook uit het feit dat het Waterschap Friesland (bevoegd gezag Wvo) tot op heden nog geen uitvoering heeft gegeven aan de Overeenkomst. Uit telefonische informatie bij het Waterschap Friesland is gebleken dat hier binnenkort mee wordt gestart, en dat men de in bijlage 5a behorende bij de Overeenkomst opgenomen "Modelvergunning bollenteelt" als uitgangspunt zal hanteren.

Voorts is nog op te merken dat kassen op een bollenbedrijf ook onder het "Lozingenbesluit glastuinbouw" vallen, indien er lozingen op het oppervlaktewater plaatsvinden.

Tevens wordt door de Unie van Waterschappen momenteel nagegaan of er ook voor andere (dan bollen) open-grond teelten regelgeving, op grond van de Wvo, noodzakelijk c.q. gewenst is.

Conclusie:

Concluderend kan worden gesteld dat er op grond van het Streekplan, de richtlijnen van de provincie zoals die zijn opgenomen in Handleiding Gemeentelijke Plannen en de actuele natuurlijke- en landschappelijke waarden onvoldoende motieven zijn om bollenteelt binnen de bestemming "Agrarische doeleinden -A- (agrarisch gebied)" uit te sluiten.

Eventuele schadelijke effecten voor het milieu dienen voorkomen c.q. teruggedrongen te worden middels de afspraken die zijn vastgelegd in de Overeenkomst Uitvoering Milieubeleid Bloembollensector, en de vergunningverlening op grond van de Wet milieubeheer en de Wet verontreiniging oppervlaktewateren.

Aan de opmerking van de Commissie van Overleg is tegemoet gekomen, de toelichting behorende bij het bestemmingsplan is aangepast en de in artikel 5, lid 1 opgenomen zin "Ook de teelt van bloembollen in de openlucht is niet in deze bestemming begrepen" is vervallen.

Laten vervallen van de wijzigingsbevoegdheid voor exploratie en exploitatie van delfstoffen: Met het attenderen op de mogelijkheden voor exploratie en exploitatie buiten het plangebied

wordt volgens de commissie niet voldoende gemotiveerd, dat binnen het plangebied zelf geen behoefte inzake exploratie en exploitatie van delfstoffen bestaat. De Rijksconsulent voor Economische Zaken is van mening, dat exploitatieboringen bij wijziging in het agrarisch gebied mogelijk zouden moeten zijn. (categorie 2)

Reactie gemeente:

In de toelichting is het uitsluiten van exploratie- en exploitatie-onderzoek nader gemotiveerd; de regeling op zich is niet aangepast, hetgeen betekent dat exploitatieboringen eerst mogelijk zijn na planherziening; voor exploratieboringen biedt zonodig de in artikel 17 van de Wet op de Ruimtelijke Ordening opgenomen vrijstellingsmogelijkheid voldoende mogelijkheden.

***Agrarische bedrijven:** Op de plankaart zijn in de bestemming Agrarische doeleinden geen aparte bouwpercelen aangegeven. Dit betekent dat in principe op elke plaats in het agrarisch gebied nieuwe agrarische bedrijfsgebouwen kunnen worden opgericht. De commissie acht deze systematiek (die afwijkt van het bestemmingsplan Buitengebied Kollumerland) uit ruimtelijk/landschappelijk oogpunt niet doelmatig. Aanbevolen wordt de bestaande bedrijven middels een afzonderlijk bouwperceel te bestemmen en voor eventuele nieuwvestiging een artikel 11 W.R.O.-procedure op te nemen.*

Ook eventueel noodzakelijke mestopslag kan dan bij recht op het bouwperceel worden toegestaan en daarbuiten worden uitgesloten.

Reactie gemeente:

Het ontbreken van bouwpercelen is overeenkomstig het vigerende bestemmingsplan Kollumerwaard. Dit ontwerp vormt in wezen ook geen onderdeel van de partiële herziening.

In de bij het vigerende bestemmingsplan behorende toelichting is aangegeven dat de agrarische gronden ten zuiden van de Kwelderweg betrokken zouden worden bij de ruilverkaveling Kollumerland. Daarbij was als indicatie uitgegaan van een indeling in circa 10 à 15 kavels met even zovele agrarische bedrijven. Uit het recentere ruilverkavelingsrapport blijkt dat slechts een deel van het betreffende gebied bij de ruilverkaveling Kollumerland is betrokken.

Voorts is in het rapport aangegeven dat de vestiging van nieuwbouwbedrijven in het gebied ten zuiden van de Kwelderweg mogelijk is op voorwaarden van de directie Flevoland van Rijkswaterstaat, welke de betreffende gronden zal uitgeven.

Gezien het feit dat een groot deel van het agrarisch gebied nog ingevuld moet worden, is er voor gekozen om de in het vigerende bestemmingsplan gehanteerde systematiek niet te wijzigen; er geldt derhalve binnen de agrarische bestemming een direct bouwrecht voor bedrijfsgebouwen, met dien verstande, dat een clustering van gebouwen wordt nagestreefd.

Vanwege het ontbreken van een onderscheid tussen onbebouwd agrarisch gebied en bebouwd agrarisch gebied had deze regeling als ongewenst neveneffect dat mestopslag binnen de gehele bestemming was uitgesloten; de regeling is zodanig aangepast dat mestopslag wel is toegestaan binnen het gebied waar de bedrijfsbebouwing geclusterd dient te worden. Bij vrijstelling mogen daarbuiten mestopslagen worden gerealiseerd.

Artikel 5 - bestemming "Agrarische doeleinden A": *De commissie acht het gewenst om bij de vrijstelling voor kassen ook de goot- en/of bouwhoogte als objectieve begrenzing te vermelden.*

Reactie gemeente:

Aan de wens van de Commissie is tegemoet gekomen: zowel bij vrijstelling als wijziging is de goot- en bouwhoogte beperkt tot 5 respectievelijk 9 meter.

Artikel 6 - bestemming "landschaps- en natuurbouw -N-": *het uitsluiten van boringen ten behoeve van seismologisch onderzoek past beter onder "verbod uitvoering andere werken en werkzaamheden" dan onder het gebruiksvoorschrift.*

Reactie gemeente:

Mede naar aanleiding van de reactie van de Waddenvereniging is artikel 6 aangepast in die zin dat in zowel lid 6 als lid 9 de zinsnede "boringen ten behoeve van seismologisch" is vervangen door "seismologisch onderzoek".

Artikel 11, lid e - vrijstelling voor het oprichten van windturbines: *de bouw van windturbines behoort volgens de commissie beperkt te blijven tot de hiervoor geadviseerde bouwvlakken; gewezen wordt op de paragraaf "turbines op eigen erf" van de Streekplan-uitwerking "Windstreek". De daarin aangegeven afstand van windturbines tot bedrijfsgebouwen bedraagt 2x de masthoogte. Geadviseerd wordt de vrijstellingsmogelijkheid aan te*

passen.

Ook verdient het naar de mening van de commissie aanbeveling om het in artikel 11, lid 2 genoemde toetsingscriterium bij te stellen: bij een toegelaten masthoogte van 36 meter is een "redelijke relatie tot de in directe omgeving staande verticale elementen" nauwelijks te realiseren.

Reactie gemeente:

Zowel de voorschriften als de toelichting zijn in overeenstemming gebracht met de Streekplan-uitwerking Windstreek.

ad. b. Landbouwschap, Gewestelijke Raad voor Friesland

De reactie is op advies van de krite-commissie van Kollumerland tot stand gekomen.

Bollenteelt: *De gewestelijke raad maakt bezwaar tegen de analyse (in de toelichting van het plan) van de bollenteelt. Deze analyse geeft een vertekend beeld van de bollenteelt en geeft geen enkele basis voor een verantwoord en doelmatig gemeentelijk beleid voor de bollenteelt. De gewestelijke raad komt tot dit oordeel op basis van de volgende overwegingen:*

- *gebrekkige analyse:*

de analyse beperkt zich grotendeels tot het noemen van risico's van de bollenteelt voor milieu en gezondheid en tot het formuleren van onbewezen negatieve stellingen. De analyse bevat bovendien onjuistheden die bijdragen aan het negatieve beeld. Voorts gaat de analyse voorbij aan het feit dat de situatie in Kollumerland niet vergelijkbaar is met de bollenteelt in de centrumgebieden in Noord- en Zuid-Holland. De gewestelijke raad acht het niet verantwoord de analyse te handhaven als basis voor een gemeentelijk beleid voor de bollenteelt. De Gewestelijke Raad verwijst voorts naar een notitie betreffende de bollenteelt in Ooststellingwerf, die haar haar mening een genuanceerder beeld geeft van de bollenteelt.

- *op gespannen voet met het Streekplan:*

De Gewestelijke Raad is van mening dat het uitsluiten van bollenteelt op gespannen voet staat met het Streekplan, waarin de landbouwgronden van de Kollumerwaard zijn ingedeeld in de categorie die de meeste ruimte geeft aan landbouwkundige ontwikkelingen, te weten: "landbouwgebied met accent op: akkerbouw, melkveehouderij en inplaatsing melkveehouderij en

(beperkt) intensieve veehouderij".

- *ondoelmatig:*

De analyse in hoofdstuk 6 geeft aan dat gevreesd zou moeten worden voor intensief gebruik van bestrijdingsmiddelen. Anders gezegd: bollenteelt zonder of met een extensief gebruik van bestrijdingsmiddelen veroorzaakt niet het gevreesde probleem. In de voorschriften wordt juist de bollenteelt verboden en niet het intensieve gebruik van bestrijdingsmiddelen. De kans is groot dat de gewraakte bepaling juridische toetsing niet overleeft in verband met strijdigheid met het meest doelmatige gebruik.

- *onnodig:*

De overheid en bedrijfsleven in de bloembollensector werken hard aan een verantwoord gebruik van bestrijdingsmiddelen; gewezen wordt op het Meerjarenplan Gewasbescherming en de "Overeenkomst uitvoering milieubeleid bloembollensector". Dit maakt een regeling via de ongebruikelijke weg van het bestemmingsplan onnodig.

- *Kollumerland landbouwgemeente:*

Kollumerland is een uitgesproken landbouwgemeente met potenties om de werkgelegenheid in de landbouw te versterken; het werkt averechts om op voorhand bepaalde ontwikkelingsmogelijkheden uit te sluiten.

Reactie gemeente:

Bij de beantwoording van de reactie van de Commissie van Overleg is uitgebreid op deze problematiek ingegaan.

Windmolens: *verzocht wordt om de bij vrijstelling toegelaten ashoogte van windmolens (36 meter) te verruimen tot tenminste 40 meter. Daarmee is het plan in overeenstemming met het beleid van de provincie.*

Reactie gemeente:

Ook op dit aspect is bij de beantwoording van de reactie van de Commissie van Overleg reeds ingegaan.

Kassen: *Het Landbouwschap vindt de bouw mogelijkheden voor kassen (bij recht niets, bij vrijstelling 1000 m²) te beperkt en bovendien in geen verhouding tot de mogelijkheden voor het oprichten voor overige bebouwing binnen agrarische bouwpercelen.*

Reactie gemeente:

In tegenstelling tot hetgeen door het Landbouwschap wordt gesuggereerd is bij vrijstelling een oppervlakte van 400 m² aan kassen mogelijk; een oppervlakte van 1000 m² is eerst mogelijk na wijziging.

Zoals ook in het vigerende bestemmingsplan is aangegeven is de agrarische bedrijvigheid in dit gebied gericht op de grondgebonden productie, met name akkerbouw.

De mogelijkheid voor de bouw van kassen is bedoeld als "ondersteunend glas" ten behoeve van de akkerbouw. Het bestemmingsplan is op dit punt niet aangepast.

c. Gemeente De Marne

De gemeente De Marne wil graag vernemen op welke termijn van de wijzigingsbevoegdheid om de bestemming "Militaire doeleinden -M- (complex schietbanen)" te wijzigen in "Doeleinden van landschaps- en natuurbouw -N- (natuurgebied)" gebruik gemaakt zal worden.

Reactie gemeente:

Zoals door de De Eerstaanwezende Ingenieur in de overlegreactie wordt opgemerkt heeft er nog geen definitieve besluitvorming over de schietbaan plaatsgevonden. De gemeente zal eerst van de bedoelde wijzigingsbevoegdheid gebruik maken nadat de besluitvorming op Rijksniveau heeft plaatsgevonden.

e. Waddenvereniging

Windmolens: De Waddenvereniging is niet gelukkig met de verruiming van de bij vrijstelling toegelaten ashoogte van windmolens (36 meter); met een hoogte van 30 meter zou ingestemd kunnen worden. Verder wordt een bepaling over het aantal windmolens per agrarisch bedrijf gemist. Grote of kleine clusters horen niet in het gebied thuis. De voorkeur wordt gegeven aan driewiekige windmolens (visuele eenheid, rustiger)

Reactie gemeente:

Verwezen wordt naar de beantwoording van de reactie van de Commissie van overleg. Overigens is aan de wens van de Waddenvereniging om de ashoogte van de windmolens te beperken tot 30 meter niet tegemoet gekomen.

Mestopslag: verzocht wordt om in artikel 5, lid 7 de woorden "bij voorkeur" weg te laten.

Reactie gemeente:

Aan dit verzoek is niet tegemoet gekomen; er kunnen zich namelijk situaties voordoen dat het nodig is om mestopslag niet direct bij de boerderij te situeren, maar op een veldkavel.

Kassenbouw: Verzocht wordt om de zowel de vrijstelling als de wijzigingsbevoegdheid voor kassen te laten vervallen. Blikkerend glas in het zonlicht en uitstraling van kunstlicht is in dit open, rustige en donkere landschap niet wenselijk.

Reactie gemeente:

Op dit aspect is bij de beantwoording van de reactie van het Landbouwschap reeds ingegaan.

Artikel 6, lid 9: vrijstelling seismologisch onderzoek: de formulering "boringen voor seismologisch onderzoek" is verwarrend; duidelijker is om gewoon te spreken van seismologisch onderzoek. Voorgesteld wordt om een verplichte adviesaanvraag op te nemen (Directeur LNV); verder is het criterium "geen onevenredige afbreuk aan natuurwaarden" te beperkt. Tenslotte dient deze planologische toets niet alleen te gelden voor het natuurgebied.

Reactie gemeente:

De formulering met betrekking tot seismologisch onderzoek is aangepast. Een verplichte adviesaanvraag bij de Directeur LNV wordt niet nodig geacht, aangezien voor de betreffende werkzaamheden ook een vergunning nodig is van de Minister van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij (of van Gedeputeerde Staten, indien bevoegdheden op grond van artikel 26 van de Natuurbeschermingswet zijn overgedragen). Gelet op het feit dat exploratie- en exploitatie boringen in het gehele plangebied zijn uitgesloten, wordt het niet nodig geacht om buiten het natuurgebied voor seismologisch onderzoek (anders dan boringen) een planologische toets op te nemen.

Deskundigenadvies: onderschreven wordt dat verplichte advisering niet in alle gevallen zinvol is; de mogelijkheid van B&W om in voorkomende gevallen alsnog advies in te winnen, zou wel in de voorschriften opgenomen moeten worden. Voorts verdient het aanbeveling om in die gevallen waarin in het huidige

bestemmingsplan advisering verplicht is, een verplichting op te nemen om de desbetreffende rijksdiensten te informeren.

Reactie gemeente:

De mogelijkheid voor B&W om in voorkomende gevallen alsnog advies in te winnen is aanwezig, ook indien dit niet nadrukkelijk in de voorschriften is vermeld.

g. Staatsbosbeheer, regio Groningen

Verzocht wordt om ook fietspaden voorzien van een "onderhouds-vriendelijke verharding" (betonverharding) toe te staan.

Reactie gemeente:

Artikel 6, lid 2 is aangevuld met fietspaden.

In verband met de mogelijke bouw van vogelobservatiepunten wordt de in artikel 6, lid 10 opgenomen maximale goothoogte van 2.5 meter te beperkend geacht.

Reactie gemeente:

Gelet op de extra betrokkenheid van Gedeputeerde Staten en het ontbreken van een wettelijke verplichting daartoe is de regeling van de goothoogte geschrapt.

Het in artikel 6, lid 12 gestelde dat het natuurgebied voor het publiek toegankelijk dient te zijn, is in strijd met het gestelde in de aanwijzing tot Natuurmonument. Voorgesteld wordt om de betreffende zin te veranderen in: Het natuurgebied kan voor het publiek toegankelijk zijn, met uitzondering van ...

Reactie gemeente:

Het voorstel is overgenomen.

Verzocht wordt de parkeerplaats en het aanwezige fietspad langs de Kwelderweg op de plankaart aan te geven (wijkt af van het op de plankaart aangegeven tracé).

Reactie gemeente:

De plankaart is aangepast.

De strekking/bedoeling van de aanduiding "gronden, waarvan de verwerkelijking in de naast toekomst nodig wordt geacht" is niet duidelijk; indien dit betrekking heeft op de wijziging richting natuurbestemming, zou ook de gronden van de voormalige kruitfabriek onder deze aanduiding gebracht moeten worden.

Reactie gemeente:

De betreffende aanduiding heeft betrekking op de vigerende regeling en is geen onderwerp van de partiële herziening.

- i. De Eerstaanwezend Ingenieur, Directeur Noord-Oost
Nederland

Ingestemd wordt met de bestemmingsregeling voor de geplande simulatie-schietbaan en de op de bestemming van toepassing zijnde wijzigingsbevoegdheid. Wel wordt er op gewezen dat de definitieve besluitvorming over de schietbaan in de Kollumerwaard nog steeds niet is afgerond.

Reactie gemeente:

De instemming is voor kennisgeving aangenomen.

6.2 Inspraak

Overeenkomstig de Inspraakverordening Kollumerland c.a. is gelegenheid gegeven tot inspraak op het voorontwerp-bestemmingsplan. Het voorontwerp-bestemmingsplan heeft met ingang van 1 februari 1996 gedurende 4 weken ter inzage gelegen. Gedurende deze termijn konden ingezetenen en in de gemeente een belanghebbende natuurlijke- en rechtspersonen hun zienswijze schriftelijk of mondeling naar voren brengen.

Van deze mogelijkheid is gebruik gemaakt door:

- Koninklijke Algemeene Vereeniging voor Bloembollencultuur
KAVB Kring Noord-Nederland;
- B. en J. van der Zwaag
- G. Jansma, Kleasterwei 23, Veenklooster
- Knol Bloembollen B.V.
- Stichting Proefboerderijen Noordelijke Akkerbouw
- R. Couperus
- H.C. Koning, K.A. Schutter en G.K. Huisman
- Loonbedrijf D.O. van der Beek

- G. Couperus
- Maatschap Van der Kooi
- A. Hommes

De bezwaren van de KAVB Kring Noord-Nederland richten zich tegen het uitsluiten van bollenteelt. Naar de mening van de KAVB vormen bolgewassen een normaal plantaardig gewas, dat in een vruchtwisseling zonder enig probleem kan worden opgenomen. Voorgesteld wordt om de tekst van hoofdstuk 6 te laten vervallen.

Reactie gemeente:

De reactie van de KAVB is meegenomen bij de beantwoording van de reactie van de Commissie van Overleg. Dit geldt eveneens voor de overige inspraakreacties voorzover die betrekking hebben op het uitsluiten van bollenteelt.

De Stichting Proefboerderijen Noordelijke Akkerbouw maakt verder bezwaar tegen de bevoegdheid om de bestemming "Bedrijfsdoeleinden -B(e)-" te wijzigen in de bestemming "Doeleinden van landschap- en natuurbouw -N- (natuurgebied)". Met deze wijziging zal de huidige buffer tussen de proefboerderij en het natuurgebied wegvallen waardoor er een toename van wildschade vanuit het natuurgebied mag worden verwacht.

Reactie gemeente:

De betreffende wijzigingsbevoegdheid is opgenomen vanwege de onzekere situatie met betrekking tot de continuering van de aanwezige kruittfabriek. Gelet op de huidige terreingesteldheid ligt een wijziging in natuurgebied meer voor de hand dan een wijziging in agrarisch gebied.

Overigens zal het betreffende terrein niet alsnog worden aangewezen als "staatsnatuurmonument".

Door H.C. Koning, K.A. Schutter en G.K. Huisman zijn tevens de volgende opmerkingen gemaakt:

Men maakt bezwaar tegen de regeling dat mestopslagplaatsen en silo's binnen de clustering van de gebouwen gerealiseerd moeten worden. Men wil de mogelijkheid behouden om vaste en losse mest op de percelen op te slaan.

Reactie gemeente:

Bij de beantwoording van de reactie van de Commissie van overleg is aangegeven dat de regeling zodanig is aangepast dat mestopslag zonder meer is toegestaan binnen het gebied waar de bedrijfsbebouwing geclusterd dient te worden. Daarnaast is bij vrijstelling mestopslag buiten de gebouwenclustering mogelijk.

Men wenst meer mogelijkheden voor kassenbouw, dus meer dan de toegestane 1000 m², daar er anders geen economische exploitatie mogelijk is.

Reactie gemeente:

Verwezen wordt naar de beantwoording van de reactie van het Landbouwschap.

De toegelaten bouwhoogte van 5 meter is voor mechanische koeling (kisten) te laag.

Reactie gemeente:

In de vigerende bestemmingsregeling is een maximale goothoogte van 5 meter toegestaan. Bij vrijstelling mag deze hoogte met 10% worden vergroot (dus maximaal 5.50 meter).

De omvang van een gebouwencluster bedraagt maximaal 1 hectare en kan met vrijstelling tot maximaal 2 hectare worden vergroot.

Deze ruime en flexibele regeling biedt volgens de gemeente voldoende mogelijkheden voor een moderne agrarische bedrijfsuitoefening.